

Miasto i Gmina
Izbica

Gminna Strategia
Rozwiązywania

Problemów Społecznych

na lata 2023 – 2032

SPIS TREŚCI

<u>I MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH</u>	5
1. <u>Podstawa prawna Strategii, zgodność z prawem wspólnotowym oraz strategiami narodowymi i europejskimi</u>	5
1.1 <u>Powiązanie Strategii z krajowymi aktami prawnymi</u>	6
1.2 <u>Zgodność z prawem wspólnotowym</u>	8
1.3 <u>Zgodność ze strategiami europejskimi</u>	8
1.4 <u>Zgodność z dokumentami krajowymi</u>	8
1.5 <u>Zgodność z regionalnymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi</u>	11
<u>II PROCES WYPRACOWANIA STRATEGII</u>	13
2. <u>Przebieg procesu wypracowania Strategii</u>	13
<u>III CHARAKTERYSTYKA GMINY</u>	16
1. <u>Położenie geograficzne</u>	16
2. <u>Historia</u>	17
3. <u>Gospodarka Gminy</u>	18
3.1 <u>Przedsiębiorczość</u>	18
4. <u>Ludność Gminy</u>	21
4.1 <u>Demografia</u>	21
4.2 <u>Poziom życia</u>	24
5. <u>Infrastruktura społeczna Miasta i Gminy Izbica</u>	24
5.1 <u>Oświata</u>	24
5.2 <u>Kultura</u>	28
5.3 <u>Służba zdrowia</u>	29
5.4 <u>Pomoc społeczna</u>	31
5.5 <u>Bezpieczeństwo publiczne</u>	43
5.6 <u>Rekreacja i sport</u>	46
5.7 <u>Organizacje społeczne</u>	46

<u>6. Diagnoza sytuacji społecznej Gminy</u>	47
<u>6.1 Analiza problemów społecznych Miasta i Gminy Izbica na podstawie danych instytucji</u>	47
<u>6.2 Problemy i oczekiwania społeczne mieszkańców na podstawie ankiety</u>	54
<u>6.3 Analiza SWOT</u>	68
<u>IV PLANOWANIE DZIAŁAŃ</u>	69
1. <u>Misja Gminy Izbica</u>	69
2. <u>Wizja Gminy Izbica</u>	69
3. <u>Cele i harmonogram realizacji</u>	69
4. <u>Ramy finansowe strategii</u>	81
<u>V MONITORING I EWALUACJA STRATEGII</u>	83
1. <u>System monitorowania strategii</u>	83
11. <u>Zakończenie</u>	85
<u>ZAŁĄCZNIKI</u>	86
<u>SPIS TABEL</u>	96
<u>SPIS WYSUNKÓW</u>	97
<u>SPIS WYKRESÓW</u>	97

I MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Państwo polskie poprzez instytucje realizujące politykę społeczną umożliwia swoim obywatelom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Stale wzrastający zakres zadań stawianych przed instytucjami pomocy społecznej spowodowany jest zwiększającym się ich ciężarem gatunkowym i stopniem trudności generowanym takimi czynnikami, jak np.: starzenie się społeczeństwa, a co za tym idzie, wzrost kosztów związanych z ochroną zdrowia i rehabilitacją osób starszych i niepełnosprawnych, uzależnieniami oraz wyzwaniem, którym musi podjąć współczesna rodzina.

Działania prowadzone przez instytucje pomocy i integracji społecznej opierają się na zasadach programowania, subsydiarności, koncentracji, elastyczności i otwartości. Istotą nowego modelu działania pomocy społecznej, kreującej politykę społeczną – a w jej obszarze strategię rozwiązywania problemów społecznych – jest jej uspołecznienie zarówno w procesie planowania, jak też realizacji.

Każde państwo Członkowskie Unii Europejskiej ma obowiązek prowadzenia w ramach Unii wspólnych działań wspierających, uzupełniających i koordynujących w szeroko pojętej dziedzinie ochrony ludności i rozwoju kapitału ludzkiego. Opracowanie Strategii jest warunkiem pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację projektów dotyczących sfery społecznej zarówno z budżetu państwa, jak też funduszy Unii Europejskiej.

- **Podstawa prawna Strategii, zgodność z prawem wspólnotowym oraz strategiami narodowymi i europejskimi**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Izbica tworzona jest z mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2021 poz. 2268 z późn. zm.), która w art. 17 ust. 1 pkt 1 nakłada na Gminy obowiązek „opracowania i realizacji gminnej Strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Ponadto art. 16 b ust. 2 w/w ustawy wskazuje elementy, jakie powinna zawierać strategia, tj.

- diagnozę sytuacji społecznej,
- prognozę zmian w zakresie objętym strategią,
- cele strategiczne projektowanych zmian,

- kierunki niezbędnych działań,
- sposób realizacji Strategii oraz jej ramy finansowe,
- wskaźniki realizacji działań.

1.1 Powiązanie Strategii z krajowymi aktami prawnymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Izbica (GSRPS) jest zgodna z założeniami polityki państwa, a także ustaw kompetencyjnych nakładających na administrację rządową i samorządową określone obowiązki. Działania zawarte w Strategii oparte są na postanowieniach innych krajowych aktów prawnych, a w szczególności:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2021 poz. 2268 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2020 poz. 1057 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 poz. 176 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 poz. 1119 z późn. zm.);
- Ustawy dnia z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 poz. 2050 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2022 poz. 690 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 poz. 573 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2022 poz. 615 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 poz. 1249 z późn. zm.);
- Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2022 poz. 447 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. 2022 poz. 1205 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. 2021 poz. 1956 z późn.zm.);

- Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2021 poz. 485 z późn.zm.);
- Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2021 poz. 2021 z późn.zm.);
- Ustawy z dnia 04 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 poz. 1297 z późn.zm.);
- Ustawy z dnia 05 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 poz. 1744 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 poz. 685 z późn.zm.);
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1285 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 poz. 2407);
- Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 poz. 1329).
- Ustawa z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. z 2022 poz. 1006).

1.2 Zgodność z prawem wspólnotowym

Prawo wspólnotowe (*acquis communautaire*) nie ingeruje w systemowe rozwiązania w zakresie pomocy społecznej obowiązujące w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Funkcjonuje jednak polityka społeczna Unii koordynująca narodowe polityki społeczne w zakresie koniecznym z punktu widzenia funkcjonowania wspólnoty.

1.3 Zgodność ze strategiami europejskimi

Jednym z wiodących celów Unii Europejskiej jest wyrównywanie poziomu rozwoju krajów i regionów. Polska uczestniczy w polityce społeczno-gospodarczej Unii, co oznacza między innymi korzystanie z funduszy unijnych. W obszarze polityki społecznej jest to Europejski Fundusz Społeczny (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1304/2013). EFS jest głównym instrumentem wspierającym polityki i zadania priorytetowe, których celem jest osiągnięcie postępów w kierunku pełnego zatrudnienia, poprawy jakości i wydajności pracy, zwiększenie mobilności geograficznej i zawodowej pracowników w Unii. Poprawa systemów

kształcenia i szkolenia, propagowanie włączenia społecznego oraz zapobieganie i zwalczanie ubóstwa. Fundusz ten przyczynia się tym samym do spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

1.4 Zgodność z dokumentami krajowymi

Zapisy zwarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Izbica są zgodne z następującymi dokumentami strategicznymi:

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030, której celem głównym jest poprawa jakości życia Polaków.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030. Celem głównym strategii jest wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce. Należy przez to rozumieć dorastanie w godnych warunkach, skuteczną edukację, świadczenie pracy, prowadzenie działalności gospodarczej, stałe uczenie się dorosłych, w tym doskonalenie ich kompetencji i kwalifikacji, sprawiedliwy i powszechny dostęp do opieki zdrowotnej, realizowanie się w życiu rodzinnym i społecznym, aktywne spędzanie czasu wolnego, wysoką świadomość ekologiczną, udział w życiu publicznym i politycznym, a także stały rozwój osobisty oraz udział w procesach zmian zachodzących w świecie i Polsce.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku). Głównym celem SOR jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, która jako strategiczny cel polityki regionalnej wskazuje efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności.

Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej, w którym określono kluczowe kierunki rozwoju ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w Polsce.

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2021 – 2027 z perspektywą do roku 2030. Nowy wymiar aktywnej integracji.

Celem głównym programu jest trwale zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o 1,5 mln osób oraz wzrost spójności społecznej.

W programie wyróżniono pięć celów operacyjnych:

- Usługi dla aktywności i profilaktyki – ograniczenie wykluczenia dzieci i młodzieży.

Zapewnienie rodzinom z dziećmi dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, który zwiększy szanse na aktywizację rodziców oraz umożliwi kompleksową profilaktykę zapobiegającą ubóstwu.

- *Gwarancje dla przyszłości młodzieży – stworzenie szansy dla młodzieży wejścia na rynek pracy i tworzenia rodzin. Stworzenie spójnego systemu działań edukacyjnych, społecznych i zawodowych umożliwiającego młodzieży przygotowanie do wejścia na rynek pracy, zdobycie niezbędnych kompetencji oraz umiejętności ułatwiających włączenie społeczne, aktywność zawodową i rozwój rodziny.*
- *Aktywna osoba, zintegrowana rodzina, odpowiedzialne lokalne środowisko. Rozwój systemu aktywnej integracji, działającego na rzecz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym osób, rodzin i środowisk zagrożonych wykluczeniem, umożliwiając łączenie ról społecznych zawodowych i rodzinnych oraz zwiększenie roli społeczności lokalnej opartych o zasadę partnerstwa publiczno-społecznego .*
- *Zapobieganie niepewności mieszkaniowej. Zapewnienie dostępu do niedrogich mieszkań na wynajem umożliwiających stabilność rodzin i aktywizację zawodową rodzin oraz zapobieganie utracie mieszkania i bezdomności powodującej wykluczenie społeczne.*
- *Seniorzy – bezpieczni, aktywni i potrzebni. Zapewnienie osobom starszym, niepełnosprawnym, zależnym przyjaznych form opieki i form aktywnego spędzania czasu oraz aktywnego włączania się osób starszych w życie publiczne i zawodowe.*

Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 – działania przedstawione w Strategii są zgodne z założeniami zawartymi w w/w Programie, celem strategicznym Programu jest wydłużenie życia, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu. Cel strategiczny można osiągnąć dzięki realizacji celów operacyjnych. W NPZ są one ukierunkowane na zmniejszenie narażenia społeczeństwa na największe zagrożenia dla zdrowia. W katalogu zadań niezbędnych do realizacji tych celów znajdują się działania konieczne do poprawy stanu zdrowia i jakości życia zarówno całego społeczeństwa, jak i szczególnie zagrożonych grup. Cele operacyjne programu:

- *Poprawa sposobu żywienia, stanu odżywienia oraz aktywności fizycznej społeczeństwa.*
- *Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.*

- Profilaktyka problemów zdrowia psychicznego i poprawa dobrostanu psychicznego społeczeństwa.
- Ograniczenie ryzyka zdrowotnego wynikającego z zagrożeń fizycznych, chemicznych i biologicznych w środowisku zewnętrznym, miejscu pracy, zamieszkania, rekreacji oraz nauki.
- Promocja zdrowego i aktywnego starzenia się.
- Poprawa zdrowia prokreacyjnego.

1.5 Zgodność z regionalnymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi

Zgodność z Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Krasnostawskiego na lata 2021-2025

Cel strategiczne to:

- Wspieranie rodzin oraz zapewnianie właściwej opieki dzieciom i młodzieży.
- Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Zwiększenie udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.
- Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej.
- Promocja i ochrona zdrowia.

Zgodność ze Strategią Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2021 –2030

W strategii wyróżniono następujące cele główne:

- Wzrost zatrudnienia, przeciwdziałanie bierności zawodowej i obniżenie poziomu ubóstwa w województwie lubelskim do roku 2030.
- Podniesienie jakości życia osób starszych poprzez wydłużenie okresu samodzielności i aktywności w życiu społecznym oraz zapewnienie bezpieczeństwa.
- Adaptacja systemu wspierającego rodzinę zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami i zmianami w otoczeniu zewnętrznym.
- Włączenie osób z niepełnosprawnościami w życie społeczne i zawodowe poprzez działania zwiększające ich aktywność zawodową i społeczną.
- Poprawa jakości życia osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego.
- Aktywni obywatele i aktywne wspólnoty lokalne województwa lubelskiego.

- Ekonomia społeczna i solidarna istotnym instrumentem wsparcia rozwoju społecznego oraz lokalnego.

Zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą 2030)

Cele strategiczne ww. strategii rozwoju obejmują:

- Wzmacnianie urbanizacji regionu.
- Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich.
- Selektywne zwiększanie potencjału wiedzy, kwalifikacji, zaawansowania technologicznego, przedsiębiorczości i innowacyjności regionu.
- Funkcjonalna, przestrzenna, społeczna i kulturowa integracja regionu.

Inne dokumenty strategiczne:

- Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia;
- Program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych na lata 2021-2025;
- Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla województwa lubelskiego na lata 2018 – 2022.

II PROCES WYPRACOWANIA STRATEGII

Do prac nad wypracowaniem Strategii zaproszeni zostali przedstawiciele instytucji publicznych i organizacji społecznych z terenu Miasta i Gminy Izbica.

- **Przebieg procesu wypracowania Strategii**

Proces przygotowania dokumentu składał się z następujących etapów:

- organizacja procesu planowania strategicznego,
- diagnoza sytuacji społecznej w Mieście i Gminie Izbica,

- planowanie działań,
- opracowanie dokumentu.

Diagnoza sytuacji społecznej w Mieście i Gminie Izbica:

- analiza sytuacji społecznej w Gminie Izbica w oparciu o opinie przedstawicieli instytucji administracji samorządowej, organizacji społecznych analizę doświadczeń w rozwiązywaniu problemów społecznych,
- analiza doświadczeń w rozwiązywaniu problemów społecznych,
- dotychczasowa współpraca instytucji i organizacji społecznych na rzecz społeczności lokalnej,
- formułowanie wizji rozwoju społecznego Gminy Izbica.

Analiza problemów społecznych oraz zasobów społecznych w Gminie Izbica:

- identyfikacja i kategoryzacja problemów społecznych w Gminie Izbica,
- określenie zasobów społecznych.

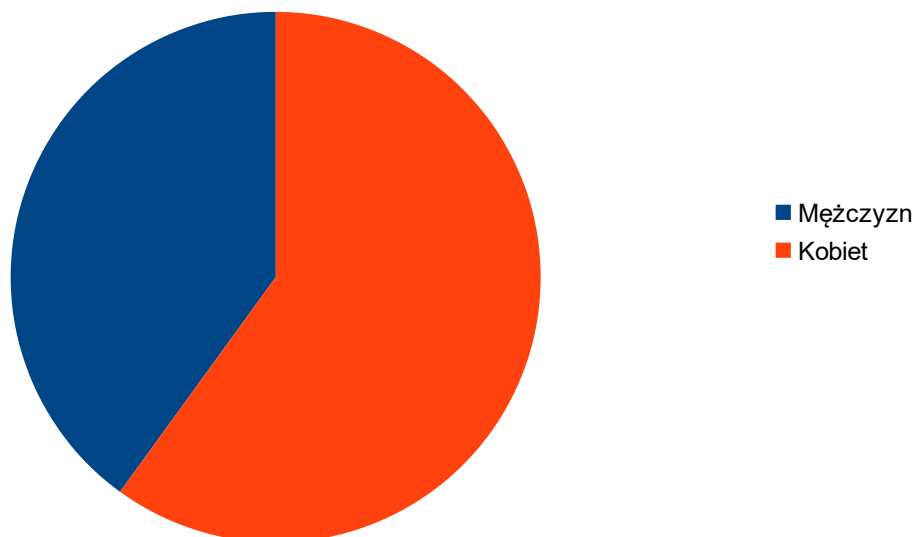
Formułowanie założeń strategii rozwiązywania problemów społecznych w oparciu o zasady rozwoju społecznego:

- formułowanie misji rozwoju społecznego w korelacji z wizją rozwoju Gminy Izbica,
- formułowanie celów strategicznych,
- określanie celów oraz kierunków działań w Gminie Izbica,
- określanie sposobu zarządzania realizacją strategii,
- ustalenie zasad monitoringu,
- opracowanie procedur ewaluacji.

Bazą do opracowania diagnozy społecznej zawartej w strategii były materiały i analizy statystyczne gromadzone przez instytucje takie, jak: Urząd Miasta i Gminy Izbica, baza danych regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego www.stat.gov.pl **HYPERLINK** oraz <https://www.polskawliczbach.pl/>. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy oraz wyniki anonimowych ankiet na temat występujących w Gminie problemów i oczekiwań. Elementem uspołecznienia procesu budowy GSRPS, było przeprowadzenie badania ankietowego bazującego na metodologii CAWI (Computer Assisted Web Interview), skierowanego do mieszkańców -

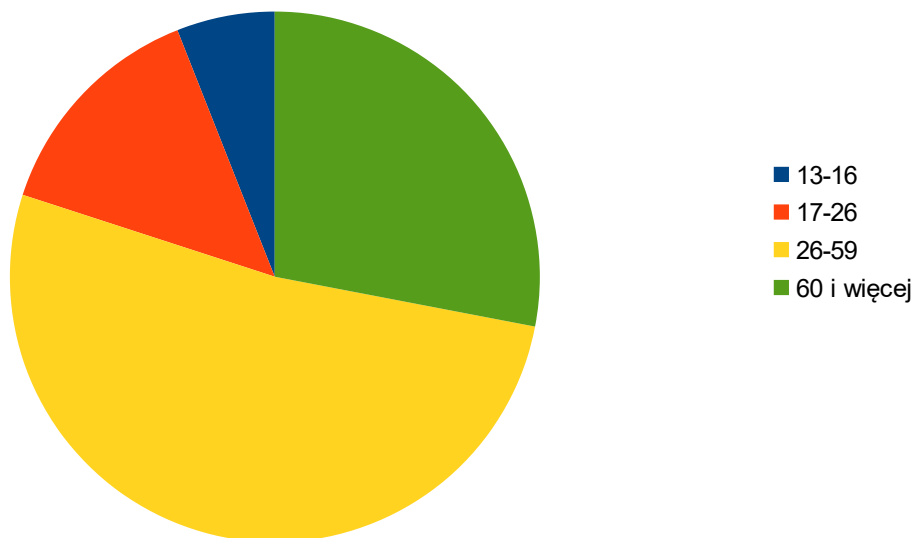
osób zainteresowanych uczestnictwem w życiu społecznym Gminy. W badaniu kwestionariuszowym udział wzięło łącznie 50 osób, w tym 60 % kobiet i 40 % mężczyzn.

Płeć respondentów

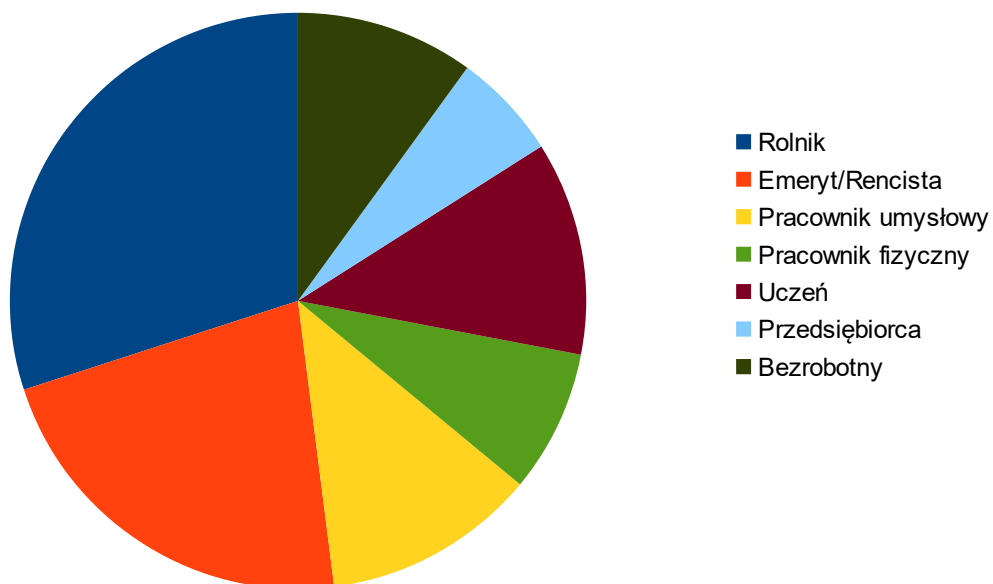
Najliczniejszą grupę wiekową stanowiły osoby mieszczące się w przedziale 26-59 - 52 % ankietowanych, 28 % respondentów stanowiły osoby w przedziale wiekowym 60 i więcej, najmniej liczną grupą, były osoby w wieku 13- 16 lat - 6 % respondentów.

Przedział wiekowy

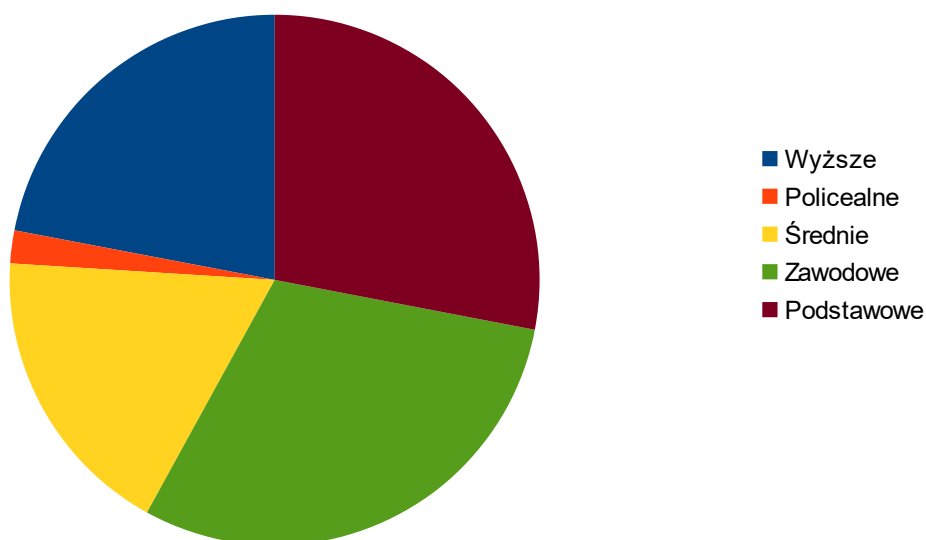
Pytani o aktywność zawodową mieszkańcy Gminy Izbica deklарowali się najczęściej jako rolnik - 25 % respondentów, oraz emeryt/rencista 22 % respondentów.

Struktura zatrudnienia

Pod względem wykształcenia najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zawodowym – 30 % respondentów, podstawowe -28 % respondentów, oraz wyższe -22 % badanych. Najmniej liczną grupą były osoby z wykształceniem policealnym 1% respondentów.

Wykształcenie

W oparciu o uzyskane informacje i materiały został przygotowany dokument, który pozwoli na racjonalizację i efektywną realizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz samorządowych. Oparcie przygotowania dokumentu strategicznego o proces partycypacji społecznej gwarantuje rzetelną diagnozę oraz wypracowanie adekwatnych do zdiagnozowanych problemów kierunków realizacji strategii.

III CHARAKTERYSTYKA GMINY

- **Położenie geograficzne**

Rysunek 1 . Umiejscowienie gminy Izbica w powiecie krasnostawskim

Gmina Izbica położona jest w województwie lubelskim, w południowo-wschodniej części Polski. Administracyjnie należy do powiatu krasnostawskiego. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego zakwalifikowana jest, jako gmina miejsko-wiejska, co odzwierciedla struktura zatrudnienia, gęstość zaludnienia oraz wielkość głównej miejscowości gminy, jaką jest Izbica. Gmina składa się z 26 miejscowości tworzących 26 sołectw. Pod względem powierzchni Gmina Izbica zajmuje drugie miejsce w powiecie krasnostawskim. Graniczy z następującymi gminami: od południa: z gminą Stary Zamość i Nielisz, od zachodu: z gminą Rudnik i Izbica, od wschodu: z gminą Kraśniczyn i Skierbieszów, oraz od północy: z gminą Krasnystaw. Aktualna powierzchnia gminy wynosi: 13 830 ha, co stanowi: 12,96% z powierzchni powiatu. Gmina posiada charakter rolniczy. Gmina Izbica położona jest po obu brzegach rzeki Wieprz, a dodatkowo wchodzi w skład dwóch jednostek fizjograficznych: Działów Grabowieckich i Wyniosłości Giełczewskiej.

- **Historia**

Pierwsze wzmianki o Izbicy pochodzą z 1419 roku, kiedy to mówiono o niej jako o wsi wchodzącej w skład parafii Krasnystaw. Mimo założenia w 1544 roku parafii w Tarnogórze i nadania jej plebanowi 1/4 łana pola w Izbicy, nadal pozostaje ona w parafii krasnostawskiej, co zmienia dopiero wizyta biskupa w 1792 roku. Biskup notuje wieś Izbica w parafii tarnogórskiej. W roku 1750 ówczesny starosta Tarnogóry Antoni Granowski uzyskał od Augusta III Sasa zgodę na założenie miasta i sprowadzenie do niego Żydów. Najstarszy plan miasta pochodzi z 1839 roku. W 1754 roku król wydał też zgodę na odbywanie się w Izbicy jarmarków. Od początku Izbica była miastem wyłącznie żydowskim (z początku najmniejszym na terenie Polski), co było czymś niespotykanym w ówczesnej Rzeczypospolitej. Energiczna i szybka działalność handlowa i rzemieślnicza ludności żydowskiej spowodowała szybki rozwój miasteczka, zwłaszcza po zbudowaniu w 1835 r. szosy z Lublina do Zamościa. W 1869 roku Izbica utraciła prawa miejskie, a od roku 1870 jest siedzibą Urzędu Gminy. Dzieli funkcje administracyjne z położoną za rzeką Tarnogóra. Na początku II wojny światowej Izbicę początkowo zajęły wojska niemieckie, następnie, pod koniec września 1939, Armia Czerwona, która po kilku dniach wycofała się i odstąpiła Izbicę Niemcom. W 1941 roku w miejscowości utworzona została zamiejscowa placówka niemieckiej policji bezpieczeństwa na powiat krasnostawski, którą kierował Kurt Engels razem ze swoim zastępcą – Ludwigiem Klemmem. To oni zorganizowali aresztowania przedstawicieli polskiej i żydowskiej inteligencji z Izbicy i Tarnogóry, a następnie rozpoczęli prześladowania Żydów na skalę masową. Na rozkaz Engelsa rozebrano żydowski cmentarz, a z macew zbudowano areszt, tworząc podmurówki pod domami i brukowano drogi. W czasie II wojny światowej Niemcy utworzyli w Izbicy przejściowy obóz koncentracyjny dla ludności żydowskiej. Przez cały okres okupacji utrzymywane zostawało także getto. Obecnie Izbica jest spokojną osadą. Na jej terenie mieści się Urząd Gminy, poczta, bank, apteka, lecznica weterynaryjna, a także liczne prywatne sklepy i punkty usługowe. Ponadto w centralnym punkcie miejscowości – na rynku – znajduje się pomnik Jana Karskiego, legendarnego kuriera i emisariusza politycznego, który w czasie wojny przekazywał Amerykanom i Brytyjczykom informacje o tym, co dzieje się w okupowanej Polsce. Od 2008 roku niemiecka gmina Winterlingen jest gminą partnerską Izbicy.

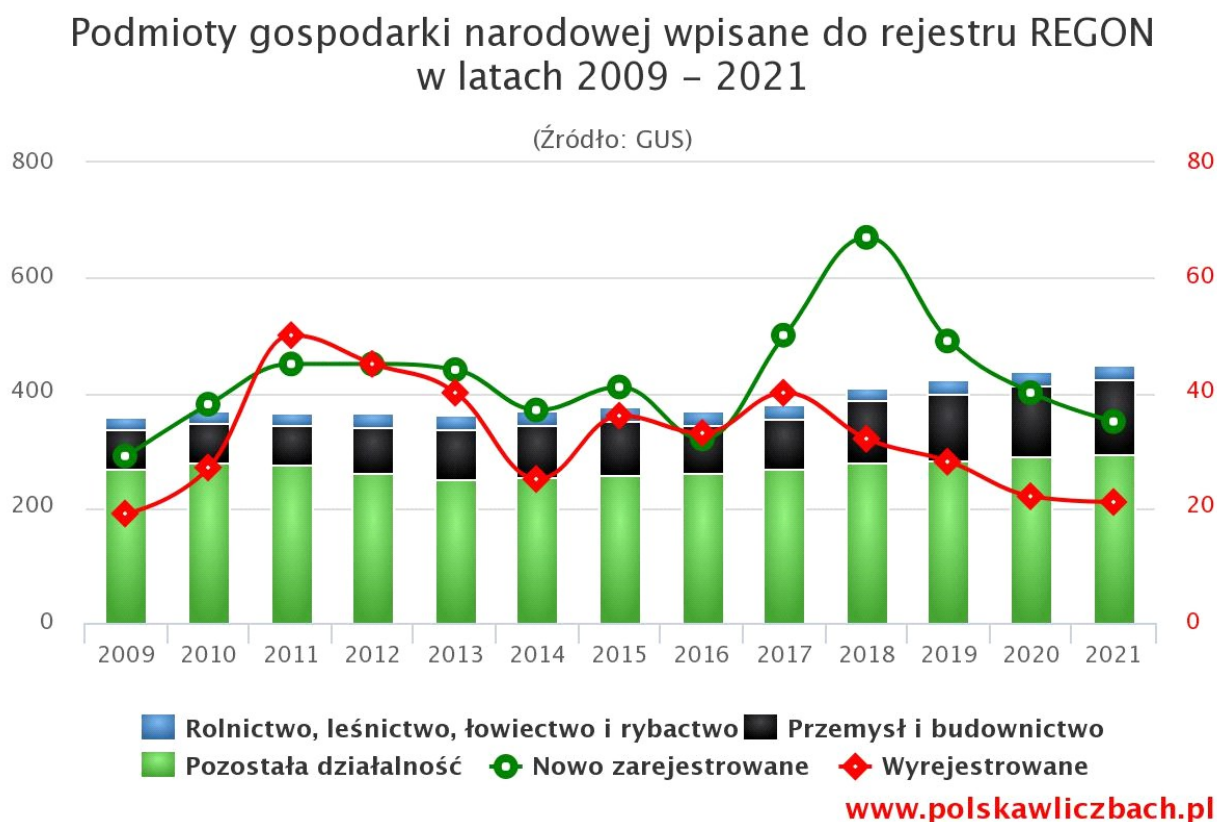
3. Gospodarka Gminy

3.1 Przedsiębiorczość

W gminie Izbica w roku 2021 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 448 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 358 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność

gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 35 nowych podmiotów, a 21 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2021 najczęściej (67) podmiotów zarejestrowano w roku 2018, a najmniej (29) w roku 2009. W tym samym okresie najczęściej (50) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (19) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2009 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Izbica najczęściej (11) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najczęściej (432) jest mikroprzedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 5,4% (24) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 29,0% (130) podmiotów, a 65,6% (294) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Izbica najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (26.8%) oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (26.0%).

Wykres 1 Podmioty wpisane do rejestru REGON z terenu Gminy Izbica

Główni pracodawcy – stan na rok 2020: Supermarket „Stokrotka” - usługowy, Supermarket

„Biedronka” - usługowy, Sklep Spożywczo-Przemysłowy „LEWIATAN, PHU „NIKA” - usługowy, Sklep Spożywczy „Groszek” - usługowy, Sklep Mięсно- Wędliniarski „Mini Max” – usługowy.

Do największych przedsiębiorstw na terenie gminy, należą: Urząd Gminy Izbica wraz z jednostki organizacyjnymi, Bank Spółdzielczy w Izbicy, BO INNO POLSKA Sp. z o.o., Gminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Tadeusz Matwiej Firma Handlowo-Produkcyjna „Timm”, „AutoMoto” S.C Drygasiewicz Dariusz i Michał, Grzegorz Piłat „Auto-Komplet II”, Leszek Zych „DworTrans”, Łukasz Bartnik „Kasztelan”.

Przemysł przetwórstwa rolno – spożywczego – stan na rok 2020 – obejmuje dwie suszarnie owoców. Do mocnych stron tej branży należy: popyt na sprzedaż produktów na rynkach zagranicznych, a do słabych stron: niski poziom produkcji wynikający z ograniczeń po stronie zaopatrzenia w surowce pochodzące z upraw ekologicznych. Przemysł czasu wolnego ma ubogą ofertę, na razie największą atrakcją zorganizowaną jest stok narciarski w Bobliwie.

Wykres 2 Rodzaje przeważającej działalności w latach 2012-2021 na terenie Gminy Izbica

Rodzaje przeważającej działalności w latach 2012 – 2021

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Analizując powyższe dane : 25,0% (11) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało przemysł i budownictwo, natomiast 75,0% (33) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała

działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Izbicy najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (33.3%) oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (26.7%)

4.Ludność Gminy

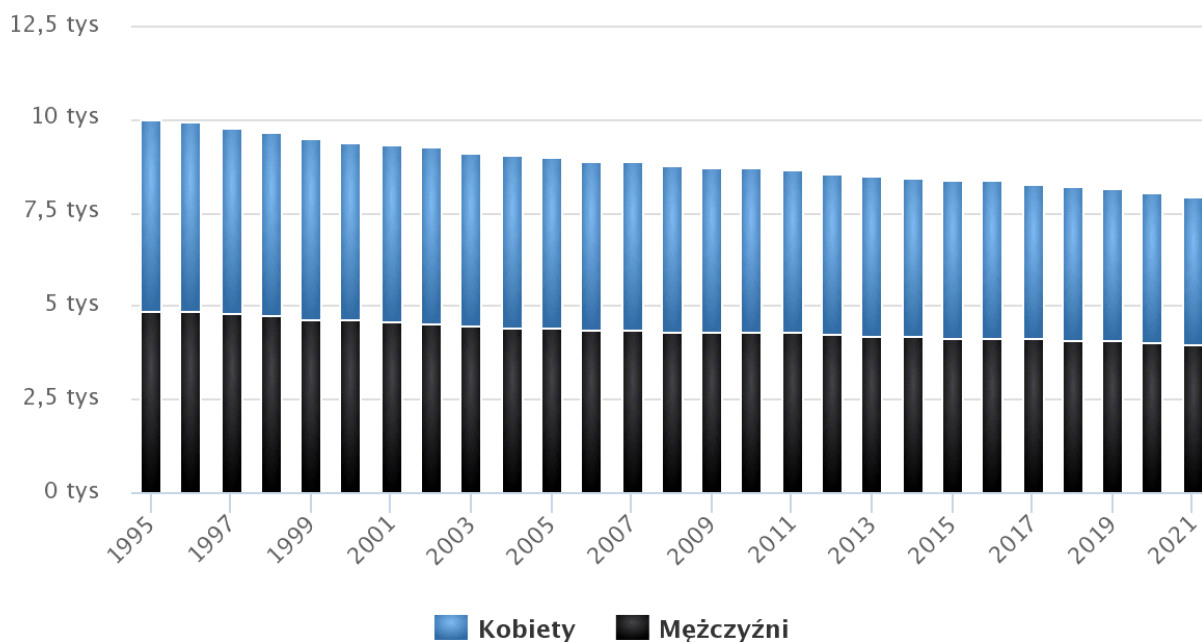
4.1 Demografia

W 2020 r. liczba mieszkańców Gminy Izbica wynosiła: 8 196 osób. Gęstość zaludnienia na terenie gminy wynosiła: 59 osób na 1 km². W latach 2014-2020 ubyło 414 mieszkańców, w tym 248 mężczyzn oraz 166 kobiet. Największą miejscowością pod względem liczby mieszkańców jest Izbica plus Zalesie z liczbą 1 619 mieszkańców. Pod względem liczby miejscowości wiejskich oraz takiej samej liczbie sołectw, gmina lokuje się na drugim miejscu w Powiecie Krasnostawskim. Jednak są to w przeważającej większości wsie małe liczące od 100 do 400 mieszkańców o dużym rozproszeniu zabudowy lub skoncentrowanym w ciągach komunikacyjnych. Zmniejszanie się liczby ludności tłumaczyć trzeba odpływem młodzieży do dużych aglomeracji Polski oraz w ostatnim czasie emigracją zarobkową zagranicę. Główną przyczyną wyjazdu młodzieży z terenu gminy jest bardzo trudna sytuacja na rynku pracy w Powiecie Krasnostawskim oraz pogarszająca się opłacalność w rolnictwie, gdzie w dalszym ciągu występuje bezrobocie ukryte. Młodzież kończąc studia lub naukę w szkołach ponad gimnazjalnych nie wraca w rodzinne strony, gdyż brak jest dla nich miejsc pracy.

Wykres 3 Demografia Gminy Izbica w latach 1995-2021

Populacja – Gmina Izbica w latach 1995 – 2021

(Źródło: GUS)

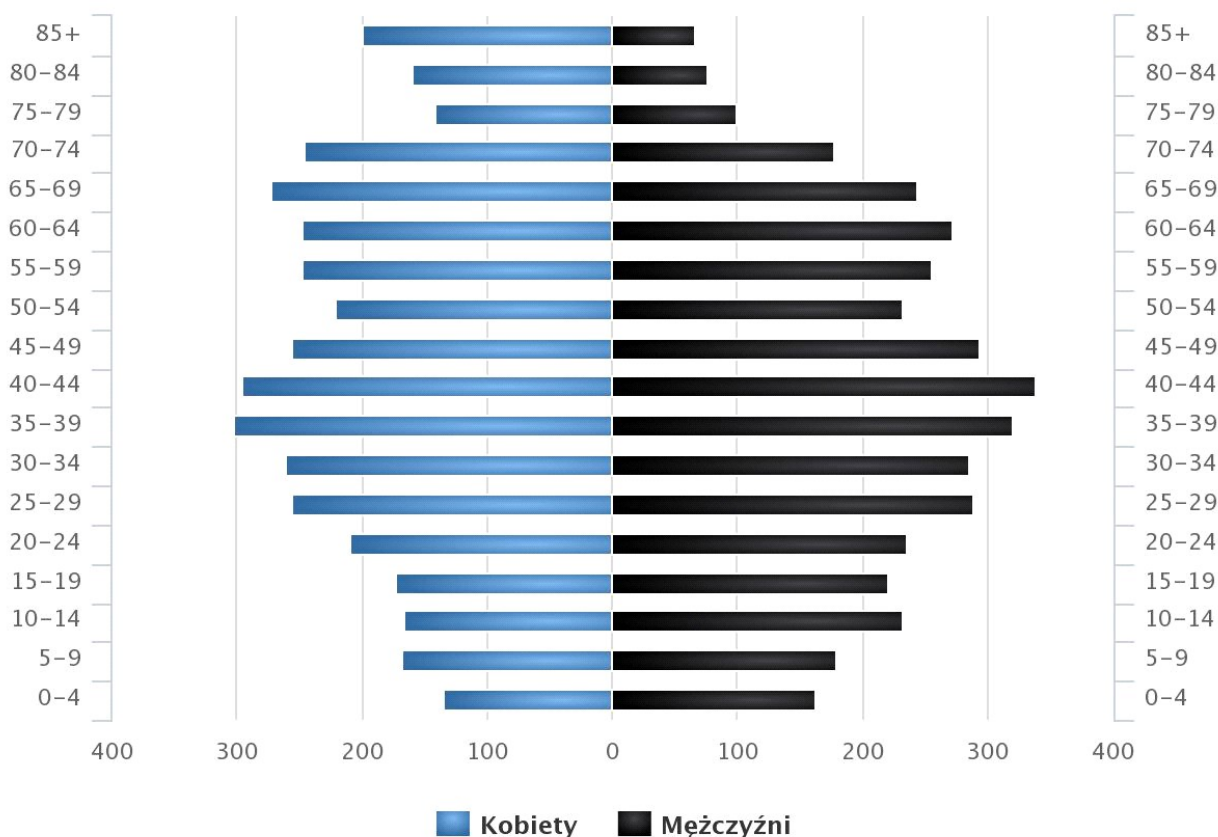
www.polskawliczbach.pl

Gmina Izbica ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -94. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -11,76 na 1000 mieszkańców gminy Izbica. W 2021 roku Gmina Izbica liczyła 7 936 mieszkańców, z czego 49,8% stanowią kobiety, a 50,2% mężczyźni. W latach 2002-2021 liczba mieszkańców zmalała o 14,2%. Średni wiek mieszkańców wynosi 43,3 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa lubelskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski

Wykres 4 Piramida wieku mieszkańców Gminy Izbica w 2021r.

Piramida wieku mieszkańców gminy Izbica, 2021

(Źródło: GUS)

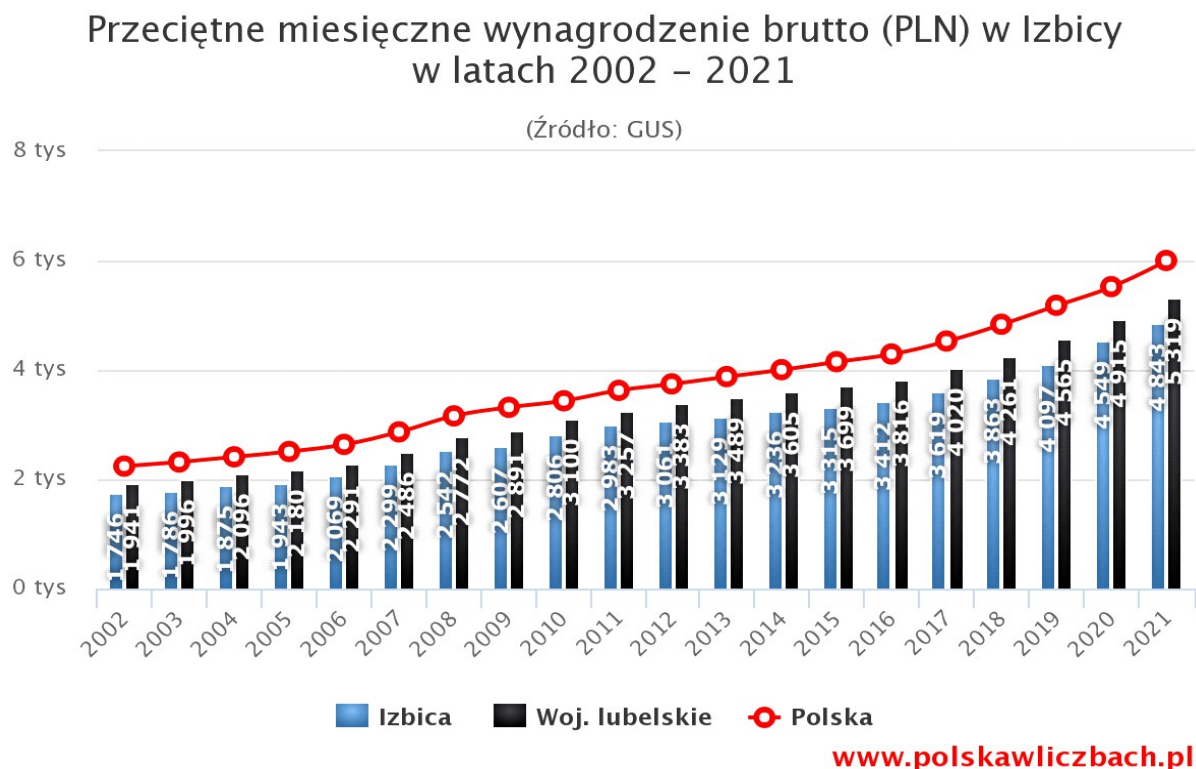
www.polskawliczbach.pl

Podsumowując powyżej zaprezentowane wskaźniki demograficzne Gminy należy zwrócić uwagę na ujemny przyrost naturalny oraz wyludnianie gminy. Niepokój na przyszłość może budzić fakt, iż większy odsetek mieszkańców, to osoby w wieku produkcyjnym. Należą do nich zarówno mieszkający tu od urodzenia, jak i osoby, które wybrały Gminę na miejsce zamieszkania. Obecnie jest to korzystne dla rozwoju gospodarczego Gminy, ale jeśli powyższe niekorzystne trendy zostaną utrzymane, za kilka czy kilkanaście lat, liczba osób w wieku poprodukcyjnym będzie ogromnym obciążeniem dla osób w wieku aktywności zawodowej.

• Poziom życia

W 2021 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Izbicy wynosiło 4 843,32 PLN, co odpowiada 80.70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wykres 5 Przeciętne wynagrodzenie brutto mieszkańców Miasta i Gminy Izbica

5. Infrastruktura społeczna Miasta i Gminy Izbica

5.1 Oświata

Gmina Izbica jest organem prowadzącym dla sześciu szkół, tj.

- Szkoły Podstawowej w Izbicy,
- Szkoły Podstawowej w Orłowie Drewnianym,
- Szkoły Podstawowej w Tarnogórze,
- Szkoły Podstawowej w Tarnogórze Kolonii,
- Szkoły Podstawowej w Wirkowicach,
- Szkoły Podstawowej w Tarzyniechach.

Do realizacji zadań oświatowych na terenie gminy uprawnionym jest Samorządowy Ośrodek Oświaty w Izbicy, będący jednostką organizacyjną Gminy Izbica. Celem statutowym SOO jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców Gminy w zakresie wychowania przedszkolnego, szkolnictwa podstawowego. Sieć szkół podstawowych jest dobrze rozwinięta i nie planuje się tworzenia

kolejnych. Jednakże spadająca z roku na rok liczba dzieci uczących się w tych szkołach wymusza reorganizację czyli zmniejszenie ilości szkół. Atutem edukacji na terenie Gminy Izbica jest dobre wyposażenie pracowni i biblioteki szkolnej w nowoczesne pomoce dydaktyczne (Izbica). W szkole są wystarczające ilości podstawowych pomocy dydaktycznych oraz duża liczba nowoczesnego sprzętu elektronicznego i multimedialnego, do dyspozycji uczniów, nauczycieli i administracji szkolnej. Część pomocy dydaktycznych pozyskana została ze środków, jakie otrzymała szkoła w ramach projektów opracowywanych przez nauczycieli. Ponadto kilkadziesiąt laptopów udało się zakupić dzięki projektom „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła +” w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Szkoła Podstawowa w Orłowie Drewnianym prowadzi edukację szkolną w budynku, który został wybudowany w 2006 roku. Spełnia on wszystkie niezbędne dla potrzeb uczniów wymagania co do ilości pomieszczeń jak też ich jakości i wyposażenia sprzętowego. Całość obiektu jest zadbana, bezpieczna i przyjazna dla uczniów. Przed szkołą urządzony jest teren na zajęcia sportowe i rekreacyjne dla uczniów oraz plac zabaw dla dzieci. Specyfika działalności przedszkolnej w Gminie polega na tym, że poza Szkołą Podstawową w Izbicy, funkcjonują również oddziały przedszkolne, prowadzone przez Samorządowe Przedszkole w Izbicy.

Szkoła Podstawowa w Izbicy posiada zaplecze sportowe w postaci: 1 sala gimnastyczna, 1 boisko do piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią trawiastą, 1 boisko do piłki plażowej – nawierzchnia piaskowa, 1 kort tenisowy – nawierzchnia mączka ceglana, 1 boisko wielofunkcyjne (piłka siatkowa, koszykówka), nawierzchnia tartanowa, plac zabaw. Szkoła Podstawowa w Orłowie Drewnianym, posiada zaplecze sportowe w postaci: 1 sala gimnastyczna, 1 boisko sportowe do koszykówki i siatkówki, 1 boisko sportowe do piłki nożnej i piłki ręcznej, plac zabaw.

Szkoła Podstawowa w Tarnogórze, posiada zaplecze sportowe w postaci: 1 boisko szkolne trawiaste, 1 sala gimnastyczna mała.

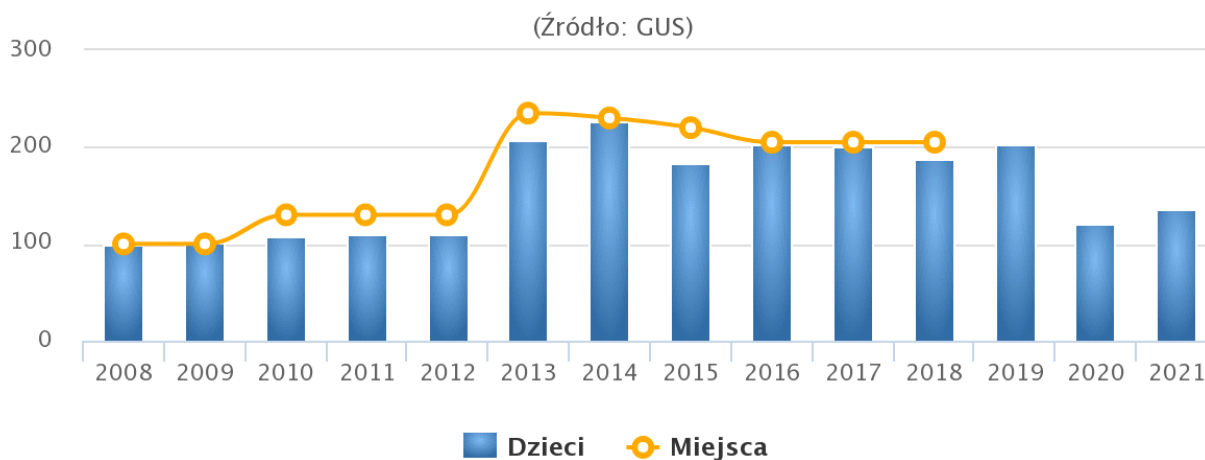
Szkoła Podstawowa w Tarnogórze Kolonii, posiada zaplecze sportowe w postaci: 1 sala gimnastyczna niepełnowymiarowa, W podpiwniczeniu budynku szkoły, 1 boisko do piłki nożnej, 1 boisko do siatkówki, 1 boisko do koszykówki, 1 skocznia.

Szkoła Podstawowa w Tarzymiechach, posiada zaplecze sportowe w postaci: 1 sala gimnastyczna, 1 boisko do piłki nożnej, 1 plac zabaw. • Szkoła Podstawowa w Wirkowicach: 1 sala gimnastyczna, 1 boisko trawiaste do piłki nożnej, 1 boisko trawiaste do piłki siatkowej, 1 plac zabaw.

Samorządowe Przedszkole w Izbicy, posiada zaplecze sportowe w postaci: 1 plac zabaw.

Wykres 6 Struktura uczniów uczęszczających do Przedszkola w Gminie Izbica

Przedszkola (Gmina Izbica) – Dzieci oraz dostępne miejsca w latach 2008 – 2021

www.polskawliczbach.pl

W roku 2021 w gminie Izbica mieściło się 1 przedszkole, w którym do 7 oddziałów uczęszczało 137 dzieci (61 dziewczynek oraz 76 chłopców). Dostępnych było 0 miejsc. Dla porównania w 2008 roku w gminie Izbica mieściło się 1 przedszkole, w którym do 5 oddziałów uczęszczało 100 dzieci (44 dziewczynki oraz 56 chłopców). Dostępnych było 100 miejsc. 15,8% mieszkańców gminy Izbica w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (16,4% wśród dziewczynek i 15,3% wśród chłopców). Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 747 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w 2018 roku przypadało 1,01 dzieci w wieku przedszkolnym.

Wykres 7 Struktura uczniów uczęszczających do Szkół Podstawowych w Gminie Izbica

Szkoły podstawowe (Gmina Izbica) – Uczniowie i absolwenci w latach 2008 – 2021

www.polskawliczbach.pl

Gmina ma 6 szkół podstawowych, w których w 43 oddziałach uczyło się 511 uczniów (226 kobiet oraz 285 mężczyzn). Dla porównania w 2008 roku w gminie Izbica placówkę miało 6 szkół podstawowych, w których w 38 oddziałach uczyło się 511 uczniów (245 kobiet oraz 266 mężczyzn). W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształcą się 26,2% ludności (26,3% wśród dziewczynek i 26,1% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 11,9 uczniów.

Pomoc uczniom niepełnosprawnym w Szkole udzielana jest na podstawie orzeczeń wydanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną. Polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w przedszkolu i szkole, w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzaniu warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu przedszkola, szkoły.

Liczba godzin i rodzaj zajęć w poszczególnych latach jest różna i uzależniona jest od liczby uczniów i rodzaju niepełnosprawności. W szkole pomoc uczniom niepełnosprawnym udzielana jest w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie:

- zajęć rozwijających uzdolnienia uczniów,
- zajęć rozwijających umiejętności uczenia się,
- zajęć dydaktyczno-wyrównawczych,
- zajęć specjalistycznych: logopedycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym,
- zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- porad i konsultacji.

5. 2 Kultura

W Gminie Izbica w 2020 r. działalność kulturalna skupia się w Samorządowym Ośrodku Kultury i Sportu, w skład którego wchodzi: Dom Kultury w Tarnogórze, Gminne Centrum Kultury i Sportu w Izbicy z amfiteatrem i zespołem boisk sportowych, Wiejski Dom Kultury w Wirkowicach, Wiejski Dom Kultury w Wólce Orłowskiej, Dom Ludowy w Mchach, Dom Ludowy w Kolonii Orłów Murowany. Stan infrastruktury kulturalnej należy ocenić jako ogólnie dobry. W 2019 r. SOKiS był organizatorem bądź współorganizatorem licznych imprez kulturalnych m.in. Gminne

Święto Kobiet, Dzień Działacza Kultury i Bibliotekarza, Ogólnopolski Program Fundacji Orlen – Dar Serca ph. „Moje miejsce na ziemi” - projekt „Gmina Izbica w obiektywie”, Dożynki Gminno-Parafialne – WDK Wirkowice. W roku 2020 z uwagi na panującą sytuację epidemiologiczną w kraju większość imprez planowych lub cyklicznych nie odbyła się lub miała ograniczony charakter z uwagi na przestrzeganie środków epidemiologicznych.

W strukturze Gminnej Biblioteki Publicznej im. Anny Platto w Izbicy z/s w Tarnogórze znajdują się:

- Biblioteka Gminna z 2 oddziałami: oddział dla dorosłych, oddział dla dzieci i młodzieży,
- Filia w Orłowie Drewnianym,
- Filia w Tarnogórze Kolonii,
- Filia w Wirkowicach.

Na terenie Gminy Izbica działają stowarzyszenia kulturalne (zespoły, koła, orkiestry):

- Orkiestra Dęta,
- Kapela Stryjowiaczy,
- Dziecięcy Zespół Taneczny „Dream Team”,
- Dziecięcy Zespół Wokalny „Jagódki”,
- Młodzieżowy Zespół Wokalny,
- Stowarzyszenie „Kuźnia Kultury”.

W gminie działa 6 Kół Gospodyń Wiejskich. Do głównych wydarzeń organizowanych przez koła gospodyń wiejskich należą:

- Piknik rodzinny ph. „Kapuściany misz-masz” KGW Ostrzyca.
- Festyn kulturalny ph. „Festiwal smaków nad Wolicą” – KGW Wólka Orłowska.
- Biesiada kulturalna ph. „Święto pieczonego ziemniaka” – KGW- Romanów.
- Spotkanie integracyjne KGW i OSP ph. „Stryjowskie Golasy” - KGW Stryjów.

Działania organizowane przez gminę dla kół gospodyń wiejskich m.in. Gminne Święto Kobiet; I Gminny Konkurs Kulinarny „Potrawy z kapustą”; Warsztaty kulinarne „Zasmakuj w produktach lokalnych ziemi krasnostawskiej”; VI Gminny Konkurs Kulinarny „Najsmaczniejsze pierogi”; Gminny Konkurs Wieńców Dożynkowych, Warsztaty kulinarne potraw wigilijnych.

5.3 Służba zdrowia

W zakresie usług zdrowia Gmina Izbica wchodzi w skład obwodu profilaktyczno – leczniczego Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Krasnymstawie. Organem założycielskim jest Powiat Krasnostawski. Zespół zabezpiecza opiekę medyczną dla około 80 tys. mieszkańców powiatu. Zakres świadczonych usług obejmuje: leczenie zamknięte, ambulatoryjne leczenie specjalistyczne, stacjonarna pomoc doraźną, medycynę pracy, profilaktykę i promocję zdrowia. Całość infrastruktury służby zdrowia w gminie została sprywatyzowana i reprezentowana jest przez wymienione poniżej podmioty:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Izbicy, świadczy usługi w zakresie wypisywania recept w zakresie powtórzeń leków na choroby przewlekłe, teleporady - jeżeli stan pacjenta z wywiadu nie wymaga bezpośredniej wizyty, wizyty w gabinecie - jeżeli wstępny wywiad świadczy o takiej potrzebie, wizyty domowe - jeżeli wstępny wywiad świadczy o takiej potrzebie, pobieranie badań laboratoryjnych, szczepienia, bilanse.
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Orłowie Murowanym, świadczy usługi w zakresie wypisywania recept w zakresie powtórzeń leków na choroby przewlekłe, teleporady - jeżeli stan pacjenta z wywiadu nie wymaga bezpośredniej wizyty, wizyty w gabinecie - jeżeli wstępny wywiad świadczy o takiej potrzebie, wizyty domowe - jeżeli wstępny wywiad świadczy o takiej potrzebie, pobieranie badań laboratoryjnych, szczepienia, bilanse.
- Indywidualna Praktyka Stomatologiczna w Izbicy,
- Indywidualna Praktyka Stomatologiczna w Tarnogórze.

Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej świadczą tylko podstawowe usługi medyczne. Mieszkańcy gminy korzystają ze specjalistycznych usług medycznych w placówkach zlokalizowanych poza granicami gminy, głównie w Krasnymstawie oraz Zamościu. Podstawowa opieka zdrowotna jest świadczona w wystarczającym zakresie. Na terenie gminy znajdują się 2 prywatne apteki. W gminie brakuje specjalistycznej opieki medycznej oraz instytucji świadczących opiekę nad osobami niepełnosprawnymi. Instytucją świadczącą opiekę nad osobami niepełnosprawnymi pełni Krasnostawskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych. Instytucją świadczącą opiekę nad osobami starszymi (seniorami) są Mieszkania Chronione w Stryjowie: 47 miejsc. Najbliższa jednostka realizująca opiekę paliatywną świadczy Hospicjum Santa Galla Łabunie.

5.4 Pomoc społeczna

Zadania związane z ochroną poziomu życia osób i rodzin najuboższych na terenie Miasta i Gminy Izbica realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy. GOPS jest organizatorem i wykonawcą zadań własnych gminy oraz zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy realizuje dwie podstawowe funkcje polityki społecznej państwa: pomoc wszystkim mieszkańcom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej, której nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz pomoc dla rodzin wychowujących dzieci. Zadaniem pomocy społecznej jest również profilaktyka czyli podejmowanie działań zapobiegających powstawaniu trudnych sytuacji. W 2020 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy obejmował pomocą:

- z zakresu świadczeń udzielanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej - 472 rodziny,
- z zakresu świadczeń udzielanych na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych - 626 rodzin,
- z zakresu świadczeń udzielanych na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (500+) - 1 201 dzieci.
- z zakresu świadczeń udzielanych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - 45 rodzin.
- z zakresu świadczeń udzielonych na podstawie ustawy w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start" – 913 dzieci.

GOPS realizuje projekty, które wspomagają rozwój opieki społecznej na terenie Gminy Izbica:

Projekt „Aktywni i Samodzielni” na rzecz realizacji projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014- 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, na podstawie umowy o partnerstwie z Powiatem Krasnostawskim/Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krasnymstawie (partner wiodący), 01.02.2018-31.12.2019. Projekt skierowany był do osób niepełnosprawnych, wykluczonych (w tym dotkniętych ubóstwem) lub osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W roku 2019 wsparcie otrzymało 12 osób z terenu gminy Izbica. Osoby z niepełnosprawnością to grupa znajdująca się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Projekt ma na celu stworzenie warunków do rozwoju tych osób w możliwie najszerszym zakresie (społecznym, edukacyjnym, zawodowym). Skorzystanie ze wsparcia ma umożliwić nabycie nowych umiejętności, zniwelowanie poczucia izolacji i niedostosowania. Ośrodek Pomocy Społecznej we

współpracy z Bankiem Żywności W Lublinie (dysponent żywności) realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014- 2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomoc Najbardziej Potrzebującym realizowany w Podprogramie 2018 i 2019 w ramach którego, pomocą objęto 1550 osób. Jedna osoba w ciągu roku otrzymała 42 kg żywności. W ramach realizacji programu Lubelski Bank Żywności przeprowadził również warsztaty dietetyczne dla beneficjentów POPŻ prowadzone w Samorządowym Ośrodku Kultury i Sportu w Tarnogórze.

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej działa Zespół Interdyscyplinarny składający się z przedstawicieli różnych instytucji. Zadaniem Zespołu jest wdrażanie systemu przepływu informacji oraz reagowanie na zdiagnozowane problemy społeczne, w tym w szczególności przejawy bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, przemocy domowej, demoralizacji nieletnich, zaniedbywania obowiązków rodzicielskich, a także zintegrowanie działań środowisk odpowiedzialnych za pomoc dziecku i rodzinie. W 2020 roku Zespół Interdyscyplinarny prowadził w 36 rodzinach procedurę „Niebieskiej karty”. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie gminy polegające na ustalaniu uprawnień osób do bezpłatnej opieki zdrowotnej, finansowanej ze środków publicznych.

Mieszkania Chronione utworzono w 2005 roku na terenie gminy Izbica. W roku 2016 roku oddano do użytku nowy budynek mieszkań chronionych w Stryjowie. Osoby, które ze względu na swoją trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym. W 2020 roku w Mieszkaniach Chronionych w Stryjowie przebywało 58 osób z czego 34 osoby to mieszkańcy gminy Izbica.

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej zleca przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. W roku 2020 pracą asystenta rodziny objętych zostało 9 rodzin. W pieczy zastępczej przebywało 11 dzieci. W latach 2014-2020 Gmina Izbica dostarczała mieszkańcom posiłki (minimum jeden gorący posiłek dziennie). Liczba posiłków obejmuje co roku ok. 200 osób, w tym zakup posiłków dla dzieci i młodzieży w czasie nauki w szkole. Gmina przeznaczyła na ten cel: w roku 2014 – 94 226,00 zł., w roku 2015 – 104 004,00 zł., w roku 2016 – 101 492,00 zł., w roku 2017 – 106 566,00 zł, w roku 2018 – 114 174,00 zł., w roku 2019 – 110 101,00 zł, w roku 2020 – 108 985 zł. Zakup posiłków kosztują coraz więcej, ponieważ rosną ceny żywności. Można spodziewać się, że wartość jednostkowa posiłku będzie w najbliższych latach rosła.

Najczęstszym powodem przyznawania świadczeń pieniężnych było: bezrobocie, ubóstwo,

długotrwała i ciężka choroba.

Jedną z form pomocy oferowaną przez GOPS jest praca socjalna świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Jest ona ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny i świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na uzyskiwany dochód. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, w którym opracowuje się ocenę sytuacji osoby lub rodziny oraz formułuje cele, które ma osiągnąć osoba lub rodzina dla przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej.

Pracownicy socjalni pomagają również osobom i rodzinom w załatwianiu spraw urzędowych, m.in.: rent, emerytur, zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych, uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności, uzyskania alimentów. Uczestniczą w rozwiązywaniu problemów środowisk zagrożonych uzależnieniami, środowisk będących w konflikcie z prawem, bezrobotnych, niepełnosprawnych oraz rodzin dotkniętych innymi problemami, środowisk z przemocą.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny zatrudniony w ośrodku pomocy społecznej, może zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Tabela 1 Liczba rodzin objętych pracą socjalną ogółem w latach 2020-2022

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej	339	270	289
ogółem (liczba rodzin)			
w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej	35	9	2
(liczba rodzin)			

Źródło: Dane własne z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

Na przestrzeni lat 2019-2021 nastąpił 15% spadek liczby świadczeń udzielanych w formie pracy socjalnej.

GOPS w Izbicy realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615 z późn. zm.). W ramach wypłaconych świadczeń wypłacono: zasiłek rodziny wraz z dodatkami, zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie rodzicielskie, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka oraz opłacano składki emerytalno - rentowe oraz zdrowotne od świadczeń rodzinnych. Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie

wydatków na utrzymanie dziecka. Liczba wypłacanych zasiłków rodzinnych w latach 2019-2021 przedstawiono w tabeli poniżej.

Celem systemu pomocy rodzinie jest stworzenie spójnego wsparcia rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej, wychowującej dzieci uczęszczające do szkoły, w tym dzieci niepełnosprawne.

Tabela 2 Świadczenia rodzinne w latach 2020-2022

Lp	Rodzaj świadczenia	Kwota		
		2020	2021	2022
1.	Zasiłki rodzinne	809 577	711 621	615 928
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	27 000	15 000	17 000
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	24 431	10 393	8 053
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowania	39 758	45 303	47 718
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	28 060	28 260	25 890
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	40 687	35 800	31 900
7.	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	127 680	114 095	111 815
8.	Dodatek z tytułu wydatków w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się szkoła	7 345	11 074	12 882
9.	Dodatek na pokrycie wydatków w związku z dojazdem do miejscowości w której znajduje się szkoła	79 971	77 418	66 102
10	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	42 000	40 000	42 000

Źródło: Dane własne z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

Na przestrzeni trzech lat 2019-2021 obserwuje się spadek liczby rodzin korzystających z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami. Świadczenie to trafia do rodzin najuboższych, gdyż jest uzależnione od kryterium dochodowego.

W zakresie realizacji ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407) wypłacane są świadczenia wychowawcze 500+. Od 1 lipca 2019 roku świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę. Od 2016 roku GOPS w Izbicy realizuje Program Rodzina 500+, który gwarantuje regularne wsparcie dla rodziców wychowujących dzieci. W

porównaniu do roku 2019 liczba przyznanych świadczeń uległa wzrostowi. Kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych w 2020 roku wyniosła 7 301 354 zł, natomiast w 2022 r. już tylko 2 970 054 zł. Obecnie świadczenie realizowane przez ZUS.

Tabela 3 Świadczenia wychowawcze 500 + wypłacane w latach 2020-2022.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Kwota wypłat	7301 354	7 198 991	2 970054
Liczba świadczeń	14 603	14 398	5 957

Źródło: Dane własne z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

GOPS w Izbicy wykonuje zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022 poz. 1205). Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych do alimentów poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W ostatnich trzech latach zmniejszyła się liczba osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W Gminie Izbica ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystają przedstawiciele ustawowi małoletnich osób uprawnionych jak również pełnoletnie uczące się osoby uprawnione. Liczbę rodzin i osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w Gminie Izbica w roku 2020-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4 Fundusz alimentacyjny

Wyszczególnienie	Liczba rodzin			Liczba wypłaconych świadczeń			
	ROK	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Fundusz alimentacyjny		54	52	46	940	913	922

Źródło: Dane własne z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

W latach 2020-2022 r. zmalał odsetek liczby rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ogólna kwota wypłaconych świadczeń w 2020 r. wynosiła 354 320 zł, natomiast w 2021 r. tylko 342 819 zł.

GOPS w Izbicy realizował zadania w zakresie świadczenia „Dobry start” 300 +. Celem świadczenia jest wsparcie rodzin z dziećmi w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Rodziny otrzymują świadczenie bez względu na dochód. W 2020 r. wypłacono

894 świadczeń w łącznej kwocie 268 200 zł, w 2019 roku wypłacono 913 świadczeń na kwotę 273 900 zł.

W ramach świadczeń GOPS oferuje świadczenia w ramach programu wsparcia dla rodzin na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Jednorazowe świadczenie Za życiem, w wysokości 4000 zł przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie to przyznawane jest niezależnie od dochodu. W 2020 roku wypłacono 1 świadczenie, w 2021 roku wypłacono 2 świadczenia, w 2022 roku nie wypłacono ani jedno świadczenia z tego tytułu.

Ośrodek realizuje również zadania z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych, w których wychowuje się troje i więcej dzieci do ukończenia 18 roku życia lub do ukończenia 25 roku życia w przypadku kontynuowania nauki w szkole lub szkole wyższej i bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci mających orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności - nie dłużej niż do czasu ważności orzeczenia. Od stycznia 2019 roku o kartę mogą wnioskować rodzice, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu troje i więcej dzieci, w tej sytuacji karta przysługuje wyłącznie rodzicom. Jak prezentują dane w tab. 5 liczba rodzin, korzystających z Karty Dużej Rodziny rośnie.

Tabela 5 Liczba wydanych KRD w latach 2019-2021.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Liczba wydanych KRD	18	28	90

Źródło: Dane własne z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

Realizacja Programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2019-2021 przebiegała w dwóch formach: bezpłatne posiłki oraz zasiłki celowe dla rodzin na zakup żywności. Na przestrzeni lat malała liczba osób korzystających z posiłku, jak również malała liczba osób korzystających z zasiłku celowego.

Tabela 6 Świadczenia przyznane w zakresie realizacji programów wieloletnich „Posiłek w szkole i w domu”.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Rzeczywista liczba osób objętych programem	345	267	269
Ogółem			

w tym:	193	185	167
- liczba osób korzystających z posiłku			
- zasiłku celowego	152	86	118
Koszt programu ogółem zł.	108 985	139 480	185 210

Źródło: Dane własne z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

GOPS realizuje również ustawowo odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej mieszkańców z terenu Miasta i Gminy Izbica. Na przestrzeni 2019-2022 roku pomocą w formie opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej objęto 1 osobę.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Izbica

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Działania te prowadzone są w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Program określa cel, zadania oraz działania mające na celu ich realizację. **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025** jest kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych oraz określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zadań wynikających z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Działania określone w Programie kierowane są do wszystkich mieszkańców gminy, w szczególności do dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych ich rodziców i nauczycieli, osób dorosłych zagrożonych uzależnieniem od alkoholu w tym osób pijących alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy, osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych oraz ofiar przemocy. Program realizowany jest przez Burmistrza Gminy przy współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacjami pozarządowymi oraz innymi osobami fizycznymi i prawnymi działającymi na rzecz profilaktyki i rozwiązywania

problemów alkoholowych, narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Głównym celem programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, używania środków psychoaktywnych i uzależnień

behawioralnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Izbicy realizuje zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Członkowie GKRPA realizują określone ustawowo zadania gminy w zakresie przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności:

- Zwiększają dostępność pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem oraz osób współuzależnionych,
- Organizują udzielanie pomocy psychologicznej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe,
- Prowadzą i nadzorują profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
- Wspomagają działalność instytucji, organizacji pozarządowych, wolontariatu i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- Podejmują działania polegające na kontrolowaniu przestrzegania obowiązującego prawa przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Izbicy inicjuje działania związane z edukacją i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych. Działania Komisji mają na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym, podejmowanie działań w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie oraz zwiększanie zdolności osób do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi, kształtowanie zdrowego stylu życia oraz pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Komisja uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

W 2021 roku GKRPA odbyła 17 posiedzeń, na których były prowadzone rozmowy z osobami nadużywającymi alkoholu oraz opiniowane wnioski na wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Wydano 22 postanowień o zaopiniowaniu wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Komisja nie przeprowadziła kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Izbica. Komisja zorganizowała szkolenie dla przedsiębiorców i sprzedawców alkoholu, w którym udział wzięli przedstawiciele wszystkich funkcjonujących w tym czasie

punktów sprzedaży alkoholu. Zorganizowane zostało również szkolenie dla członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w którym udział wzięli wszyscy przedstawiciele Komisji. W ramach swojej działalności Komisja zaprosiła 23 osób nadużywających alkoholu. Celem zaproszenia było przeprowadzenie rozmów motywujących do zerwania z nałogiem. Na zaproszenie zgłosiło się 17 osób. Na badania przez biegłych (psychiatrę i psychologa) mających na celu określenie stopnia uzależnienia od alkoholu skierowano 1 osobę.

W 2022 roku GKRPA odbyła 12 posiedzeń, na których były również opiniowane wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu, wydano 22 postanowień o zaopiniowaniu wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Komisja nie przeprowadziła kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Izbica. W ramach swojej działalności GKRPA zaprosiła osoby nadużywających alkoholu, w celu przeprowadzenia rozmów motywujących do zerwania z nałogiem.

Zespół Interdyscyplinarny

Zespół realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zespół powołuje Burmistrz Miasta i Gminy Izbica w drodze zarządzenia. Zespół Interdyscyplinarny to grupa współpracujących specjalistów działających w sposób skoordynowany, zapewniający skuteczne działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie miasta i Gminy Izbica. Skład osób uczestniczących w pracy danego zespołu uzależniony jest w szczególności od rodzaju problemu oraz kompetencji i możliwości poszczególnych służb, instytucji i organizacji. Do zadań Zespołu należy m.in. systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie, podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie, podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie, udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach otrzymania pomocy w środowisku lokalnym.

W 2021 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 10 formularzy Niebieskich Kart „A” sporządzonych przez Przedstawicieli Policji w stosunku do 10 rodzin. Do realizacji i monitoringu z 2020 roku przeszło 4 rodzin, grupy robocze w 2022 r. prowadziły procedurę Niebieskiej Karty w 14 rodzinach.

Liczba osób wobec których stwierdzono stosowanie przemocy w rodzinie: Kobiety – 13, Mężczyźni -1, Dzieci- 2.

W ramach stosowania w/w procedury przez uprawnione podmioty:

1. pracownicy socjalni wypełnili 0-formularz „Niebieskiej Karty A”
2. członkowie grupy roboczej wypełnili 4- formularz „Niebieskiej Karty C”
3. członkowie grupy roboczej wypełnili 6- formularz „Niebieskiej Karty D”

W roku 2021 r. zostało zakończone 7 procedur „Niebieskich Kart” w tym: w wyniku ustania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy- 5, z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań- 2.

W roku 2022 do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 5 formularzy Niebieskich Kart „A” sporządzonych przez Przedstawicieli Policji w stosunku do 5 rodzin. Do realizacji i monitoringu z 2021 roku przeszło 7 rodzin, grupy robocze w 2022 r. prowadziły procedurę Niebieskiej Karty w 12 rodzinach.

Liczba osób wobec których stwierdzono stosowanie przemocy w rodzinie: Kobiety – 8, Mężczyźni -2, Dzieci- 2.

W ramach stosowania w/w procedury przez uprawnione podmioty:

1. pracownicy socjalni wypełnili 0-formularz „Niebieskiej Karty A”
2. członkowie grupy roboczej wypełnili 1- formularz „Niebieskiej Karty C”
3. członkowie grupy roboczej wypełnili 1- formularz „Niebieskiej Karty D”

W roku 2022 r. zostało zakończone 8 procedur „Niebieskich Kart” w tym: w wyniku ustania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy- 6, z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań- 2.

5.5 Bezpieczeństwo publiczne

Policja

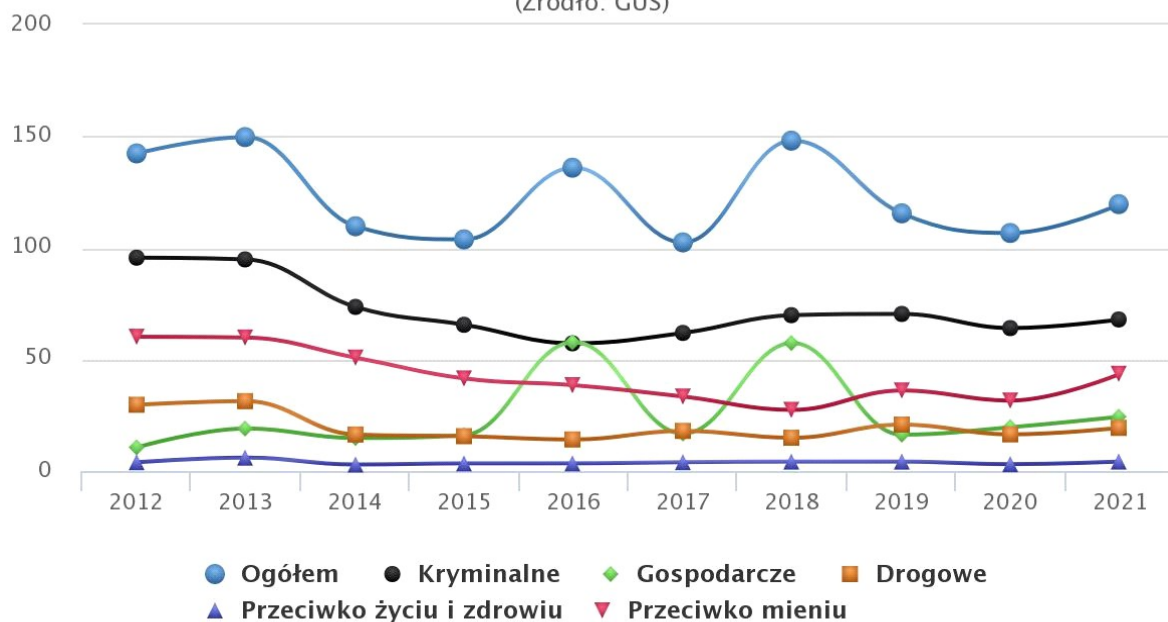
Nadzór nad bezpieczeństwem Gminy Izbica sprawuje Posterunek Policji w Izbicy. W roku 2020 w skład etatowy posterunku wchodziło 6 funkcjonariuszy, tj. kierownik, dwóch policjantów służby kryminalnej, dwóch dzielnicowych oraz jeden policjant służby patrolowej. Głównym zadaniem posterunku jest ochrona życia i zdrowia, ochrona bezpieczeństwa i porządku, zapewnienie spokoju w miejscach publicznych, niedopuszczanie do popełnienia przestępstw i wykroczeń oraz wykrywanie ich sprawców co za tym idzie zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom i podległego rejonu, a także utrzymywanie stałej współpracy ze społeczeństwem i samorządem terytorialnym. W grupie popełnianych przestępstw (inne) znajdują się zarówno przestępstwa gospodarcze, jak również z innych ustaw zawierających przepisy karne. W analizowanym okresie czasu policjanci w Izbicy ujawnili 552 popełnionych wykroczeń, w 2019

roku 403. Nadmienić należy, iż są to efekty pracy policjantów z Posterunku Policji w Izbicy. Równolegle na omawianym obszarze pełnili służbę funkcjonariusze z WRD KPP w Krasnymstawie. W przedstawionym okresie 2020 roku na terenie działania Posterunku Policji w Izbicy naniesiono łącznie 83 zagrożenia (71 w 2019 roku) na Krajową Mapę Zagrożeń Bezpieczeństwa z czego po dokonanej weryfikacji 63 (45 w 2020 roku) uznano za potwierdzone. Najczęściej weryfikowanym zagrożeniem, bo aż 38 zgłoszeń dotyczyło zagrożenia polegającego na przekroczeniu dozwolonej prędkości, z czego 37 uznano za potwierdzone/ wyeliminowane. Drugie co do liczebności, to zagrożenie polegające na spożywaniu alkoholu w miejscu niedozwolonym z czego 25 z tej kategorii uznano za potwierdzone. Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa jest istotnym elementem procesu zarządzania bezpieczeństwem publicznym, realizowanym w partnerstwie międzyinstytucjonalnym i społecznym. W porównaniu do 2019 roku na drogach gminy Izbica znacznie zmniejszyła się liczba zdarzeń drogowych. Nie doszło do żadnego wypadku drogowego, nie było osób zapitych oraz rannych. Dane te wskazują jednak na konieczność wzmocnienia w dalszym ciągu obecności patroli ruchu drogowego KPP w Krasnymstawie na drogach gminy Izbica. W 2021 roku w gminie Izbica stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 120 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 14,93 przestępstw. Jest to wartość mniejsza od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Izbica wynosi 80,20% i jest porównywalny do wskaźnika wykrywalności dla województwa lubelskiego oraz znacznie większy od wskaźnika dla całej Polski.

Wykres 8 Liczba interwencji Policji na terenie Gminy Izbica w latach 2012-2021

Przestępstwa stwierdzone (oszacowanie) w gminie Izbica w latach 2012 – 2021

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Biorąc pod uwagę kategorie przestępstw popełnionych w rewirze, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Izbica najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 8,48 (wykrywalność 79%) oraz przeciwko mieniu - 5,44 (wykrywalność 57%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa drogowe - 2,41 (99%), o charakterze gospodarczym - 3,04 (61%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,53 (97%).

Ochotnicza Straż Pożarna

Na terenie Miasta i Gminy Izbica, Jednostką odpowiedzialną za bezpieczeństwo jest: OSP: Izbica, Ostrzyca, Tarnogóra, Wólka Orłowska, Tarczyniechy, Wirkowice, Stryjów, Dworzyska, Orłów Drewniany, Orłów Murowany, Romanów, Topola, Wał, Kryniczki. Realizowane są działania przeciwpowodziowe: zabezpieczanie i obwałowanie za pomocą worków z piaskiem i folii zagrożonych obiektów, usuwanie skutków powodzi. W roku 2020 doszło do 7 zdarzeń obejmujących ten typ działań. W zakresie zagrożenia pożarowego w latach 2014-2020 liczba zdarzeń wyniosła: 282. Systemowo realizowane są działania przeciwpożarowe: gaszenie pożarów, usuwanie zagrożenia, profilaktyka i zapobieganie powstawaniu zagrożeń p.poż. W grupie innych zagrożeń w latach 2014-2020 doszło do 156 zdarzeń. Typy zdarzeń: usuwanie skutków silnych wiatrów, wichur, nawałnych deszczy, zabezpieczanie uszkodzonych budynków, usuwanie połamanych drzew i konarów, likwidacja, usuwanie skutków innych zdarzeń losowych. OSP we wsiach i w małych miasteczkach, to często jeden z największych społecznych kapitałów

(obok Kół Gospodyń Wiejskich). Działalność OSP skupia się w głównej mierze na terenach wiejskich i ma lokalny wymiar, gdyż blisko 75% jednostek OSP nie wykracza ze swoimi działaniami poza granicę terytorialną powiatu. OSP funkcjonują tam jako alternatywna forma samoorganizowania się społeczeństwa. Przyczynia się do tego wielozadaniowość jednostek OSP, także w aspekcie społeczno-kulturowym. Pomimo faktu, że większość strażaków za swoją główną działalność uznaje tylko ratownictwo i ochronę przeciwpożarową, to Ochotnicze Straże Pożarne zajmują się również sportem, edukacją i wychowaniem oraz kulturą. Choć dla większości strażaków jest to działalność dodatkowa, to z pewnością ma ona duże znaczenie w małych, lokalnych społecznościach. Ponad połowa OSP uczestniczy w zawodach sportowo-pożarniczych, a niemal połowa prowadzi Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze. Co dziesiąta straż sprawuje pieczę nad Izbą Tradycji, a co dwudziesta ma orkiestrę. Członkowie OSP pomagają też w organizacji imprez masowych: lokalnych uroczystości, festynów, świąt. Analogicznie jest na terenie Gminy Izbica i innych gmin powiatu krasnostawskiego.

5.6 Rekreacja i sport

Na terenie Miasta i Gminy Izbica odgrywa ważną rolę. Funkcjonujący klub sportowy „RUCH” Izbica upowszechnia kulturę fizyczną przyczyniając się do rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży oraz podnoszenia jakości sportu. Młodzież klubu bierze czynny udział w rozgrywkach piłki nożnej. Organizacją i zarządzaniem aktywnością związaną ze sportem zajmuje się SOKiS w Tarnogórze. W skład obiektów sportowych na terenie gminy wchodzi: stadion sportowy w Izbicy z boiskiem do piłki nożnej wraz z boiskiem wielofunkcyjnym do tenisa ziemnego i siatkówki, skate park w Izbicy z boiskiem do siatkówki plażowej oraz boiskiem do koszykówki z możliwością wykorzystania jako sezonowe lodowisko, boisko do piłki nożnej typu „orlik”, koszykówki, kort tenisowy i sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej w Izbicy, stok narciarski, kort tenisowy i basen w Bobliwie, boiska przyszkolne dla dzieci i młodzieży w Orłowie Drewnianym, Tarzymiechach, Tarnogórze i Wirkowicach.

5.7 Organizacje społeczne

Na terenie Miasta i Gminy Izbica aktywną działalność prowadzą

- Gminny Związek Emerytów i Rencistów w Izbicy,
- Gminny Klub Sportowy „RUCH” w Izbicy,
- Fundacja „SANKTUS NEMUS”,
- Stowarzyszenie Izbica XXI,
- Stowarzyszenie „Kuźnia Kultury” w Izbicy

- Stowarzyszenie Lokalnej Grupy Działania „KRASNYSTAW PLUS”,
- Stowarzyszeni Polski Związek Wędkarski Okręg Zamość - Koło Nr 6 Izbica.

PARAFIE, KOŚCIOŁY, ZWIĄZKI WYZNANIOWE:

- Kościół Parafialny Rzymsko Katolicki pw. św. Kajetana w Orłowie Murowanym,
- Kościół Parafialny Rzymskokatolicki pw. św. Zofii w Tarnogórze,
- Kościół Parafialny Rzymskokatolicki pw. Przenajdroższej Krwi Pana Jezusa,
- Kościół Parafialny Polskokatolicki pw. św. Józefa w Tarnogórze.

6. Diagnoza sytuacji społecznej Gminy

6.1 Analiza problemów społecznych Miasta i Gminy Izbica na podstawie danych instytucji

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy finansowej w latach 2020-2022 okazały się: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, oraz potrzeba ochrony macierzyństwa.

Tabela 7 Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2020-2022.

Powody udzielenia pomocy i wsparcia – ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM		
	2020	2021	2022
UBÓSTWO	279	260	305
BEZROBOCIE	220	213	221
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	82	66	59
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	55	54	67
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	51	46	45
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA – W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	50	45	45
ALKOHOLIZM	20	15	7
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKI I WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	7	5	0
ZDARZENIE LOSOWE	7	9	0
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	3	0	0
BEZDOMNOŚĆ	1	0	0

BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKI - WYCHOWAWCZYCH PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO – OGÓŁEM – W TYM: RODZINY WIEŁODZIETNE	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	1	8	2

Źródło: Dane własne z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

Ubóstwo

Głównym powodem trudnej sytuacji mieszkańców Miasta i Gminy Izbica korzystających z pomocy społecznej jest ubóstwo. Ubóstwo jest określane jako stan uwarunkowany najczęściej niewystarczającą wysokością dochodów. Brak dochodów uniemożliwia zaspokajanie potrzeb, zarówno biologicznych, jak i uczestnictwa w życiu społecznym, a przy utrzymującym się długim okresie występowania niedostatku, stanowi zagrożenie wykluczenia społecznego. Problem ubóstwa często wiąże się z innymi czynnikami takimi, jak bezrobocie, choroby, dysfunkcyjność rodzin czy alkoholizm.

Jak ilustruje poniższa tabela, liczba beneficjentów pomocy społecznej, którym udzielono wsparcia z powodu ubóstwa była na stałym poziomie, w roku 2021 z pomocy skorzystało 260 osób, a w 2022 roku - 272 rodzin.

Tabela 9 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z powodu ubóstwa

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin			
	2019	2020	2021	2022
Ubóstwo	276	279	260	272

Źródło: Dane własne z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

Z problemem ubóstwa ściśle związany jest problem bezdomności. W roku 2020 udzielono wsparcia jednej osobie, 2021 - 2022 roku nie było takich rodzin.

Bezrobocie

Drugim powodem trudnej sytuacji mieszkańców Miasta i Gminy Izbica korzystających z pomocy społecznej w latach 2019-20210 było bezrobocie. Liczba świadczeniobiorców korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia była największa w 2022 roku, w poprzednich latach utrzymywała się na takim samym poziomie.

Jak wskazują dane statystyczne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w postaci zasiłku okresowego z powodu bezrobocia na przestrzeni trzech lat była stała.

Tabela 8 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z powodu bezrobocia

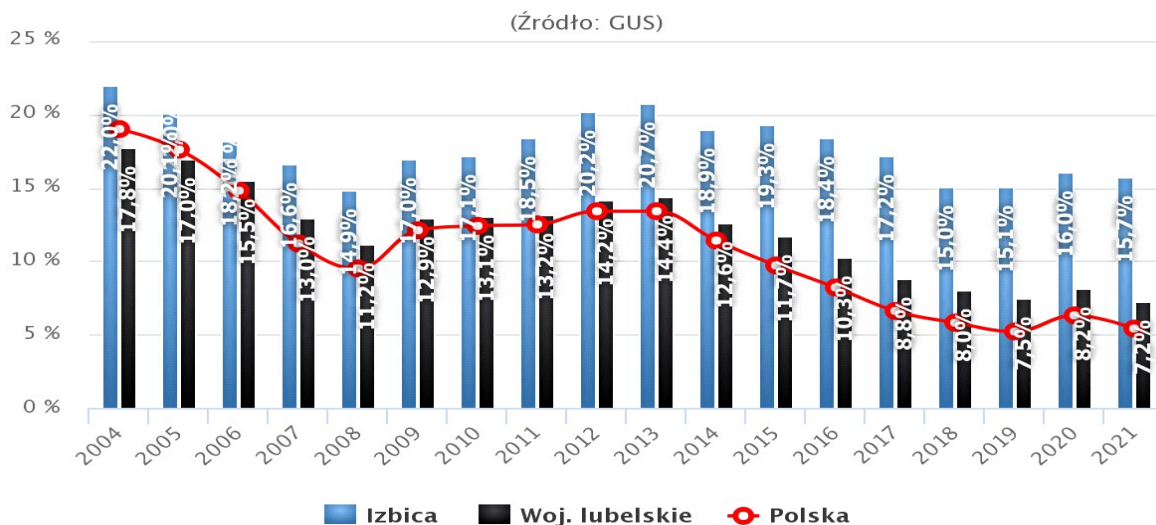
Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin			
	2019	2020	2021	2022
BEZROBOCIE	202	220	213	221

Źródło: Dane własne z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

W Izbicy na 1000 mieszkańców pracuje 60 osób. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. Bezrobocie rejestrowane w Izbicy wynosiło w 2021 roku 15,7% (15,7% wśród kobiet i 15,7% wśród mężczyzn). Jest to znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa lubelskiego oraz znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski. W 2021 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Izbicy wynosiło 4 843,32 PLN, co odpowiada 80,70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. 63,1% aktywnych zawodowo mieszkańców Izbicy pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 13,3% w przemyśle i budownictwie, a 5,6% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,2% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Wykres 9 Bezrobocie w Gminie Izbica w latach 2004-2021.

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w Izbicy w latach 2004 – 2021

www.polskawliczbach.pl

Niepelnosprawność

Następnym powodem trudnej sytuacji życiowej beneficjentów pomocy społecznej w Mieście i Gminie Izbica, są problemy wynikające z niepełnosprawności. Liczba świadczeniobiorców korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2019-2022 utrzymywała się na stałym poziomie.

Tabela 11 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z powodu niepełnosprawności

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin		
	2020	2021	2022
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	82	66	59

Źródło: Dane własne z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

Długotrwała lub ciężka choroba

Kolejnym powodem trudnej sytuacji mieszkańców Miasta i Gminy Izbica korzystających z pomocy społecznej są problemy wynikające z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Jak ilustruje poniższy wykres, liczba beneficjentów pomocy społecznej, którym udzielono wsparcia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2019-2021 utrzymywała się na stałym poziomie

Tabela 10 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z powodu długotrwałej choroby

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin			
	2019	2020	2021	2022
DŁUGOTRWAŁA CHOROBA	65	55	54	67

Źródło: Dane własne z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

Potrzeba ochrony macierzyństwa

Na przestrzeni trzech lat liczba rodzin otrzymujących wsparcie z tytułu ochrony macierzyństwa utrzymuje się na bardzo niskim poziomie. W 2021 roku była największa w stosunku do roku 2019 i 2022 r.

Tabela 12 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z powodu ochrony macierzyństwa

Powód przyznania pomocy – Ochrona macierzyństwa	Liczba rodzin		
	2020	2021	2022
	51	46	45

Źródło: Dane własne z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

Alkoholizm

Kolejnym powodem udzielania pomocy w Gminie Izbica są problemy rodzin, w których występuje uzależnienie od alkoholu. Nadużywanie alkoholu wpływa zarówno na stan zdrowia osoby uzależnionej, ale także powoduje występowanie przestępczości i przemocy. W latach 2020-2022 liczba rodzin otrzymujących wsparcie z powodu alkoholizmu zmniejszyła się. W roku 2022 była mniejsza o 36% w stosunku do roku 2020.

Tabela 13 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z powodu alkoholizmu

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin	Liczba rodzin		
		2020	2021	2022
ALKOHOLIZM	-	20	15	7

Źródło: Dane własne z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

Powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Izbica korzystających z pomocy społecznej są także problemy wynikające z ich bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Ilość rodzin objętych pomocą z tego tytułu na przestrzeni trzech lat zmniejszyła się.

Tabela 14 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin	Liczba rodzin		
		2020	2021	2022
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH	W	7	5	1

Źródło: Dane własne z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych GOPS zapewnia wsparcie asystenta rodziny. Szczegółowe zadania asystenta określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022 poz. 447). Asystent rodziny pracuje z rodziną w oparciu o plan pracy z rodziną. W roku 2020 wsparciem asystenta rodziny objęto 8 rodzin, w 2021 roku 13 rodzin, w roku 2022 pod opieką asystenta rodziny było 13 rodzin. Dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej zapewnia się pieczę zastępczą, którą organizuje powiat. Rodzinną formą pieczy jest rodzina zastępcza, natomiast instytucjonalną są placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Przemoc w rodzinie

Powodem udzielania pomocy rodzinom w Gminie Izbica są problemy rodzin, w których występuje przemoc domowa. Pracownicy socjalni GOPS systematycznie monitorowali sytuację w zagrożonych rodzinach. Wszystkie rodziny, w których występowało podejrzenie przemocy domowej zostały objęte pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego.

Działania zmierzające do przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są poprzez procedurę „Niebieska Karta”, która obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Procedura ma charakter interwencyjny, zostaje wszczęta w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia przemocy w rodzinie poprzez wypełnienie „Niebieskiej Karty – A”. Podmiotami uprawnionymi do uruchomienia procedury są jednostki pomocy społecznej, GKRPA, policja, placówki oświaty i ochrony zdrowia. Poniższy wykres przedstawia liczbę rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty.

Zdarzenie losowe

Zdarzeniem losowym jest splot nieoczekiwane występujących wydarzeń, które negatywnie wpływają na stan psychiczny lub fizyczny osoby. Zdarzeniem losowym jest także sytuacja, kiedy jedna osoba doznała pewnej szkody na skutek działań wykonanych przez drugą osobę. W związku ze stratami poniesionymi w wypadku zdarzenia losowego osoba lub rodzina poszkodowana może starać się o zasiłek celowy niezależnie od tego, czy korzysta ze świadczeń z pomocy społecznej. W Gminie Izbica pomoc z tego tytułu w 2020 roku uzyskało 7 rodzin, w 2021 roku 9 rodzin, w 2022 roku z pomocy skorzystała 1 rodzina.

6. 2 Problemy i oczekiwania społeczne mieszkańców na podstawie ankiety

Ankiety ewaluacyjne stanowią nieodłączny element diagnozy problemów społecznych, pojawiających się na terenie Gminy. W badaniu kwestionariuszowym udział wzięło

Osoby badane reprezentowały następujące kategorie:

Kategorie wiekowe:

- 13-16 lat – (3)
- 17-25 lat – (7)
- 26-59 lat – (26)
- 60 i więcej – (14)

Zawód:

- uczeń – (6)
- rolnik – (15)
- pracownik umysłowy – (6)
- pracownik fizyczny – (4)
- emeryt/rencista – (11)
- bezrobotny – (5)
- przedsiębiorca – (3)

Wykształcenie:

- podstawowe – (14)
- zawodowe – (15)
- średnie – (9)
- policealne – (1)
- wyższe – (11)

Oprócz przedstawionych danych metryczkowych, respondenci zostali poproszeni w pierwszej części ankiety o wypełnienie poniższej tabeli oceniając skalę wymienionych problemów społecznych występujących w miejscu zamieszkania. Należało zaznaczyć jedną z możliwych odpowiedzi: bardzo poważny, poważny, umiarkowany, znikomy, nie występuje.

Tabela 15 Skala problemów społecznych

Problemy Społeczne	Bardzo Poważny	Poważny	Umiarkowany	Znikomy	Nie Występuje
Bezrobocie	15	17	14	0	4
Ubóstwo	11	17	18	0	4
Alkoholizm	5	10	25	4	6
Narkomania	2	1	13	20	14
Problemy Mieszkaniowe	5	6	22	11	6
Zanieczyszczenie środowiska	4	17	20	3	6

Przestępczość	1	5	23	15	6
Starzenie się Społeczeństwa	5	9	18	15	3
Przemoc w Rodzinie	1	2	22	20	5
Niepełnosprawność	1	4	28	14	3
Bezdomność	1	0	8	27	14
Eurosieroctwo	3	5	11	19	12

Źródło: Dane własne z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

Najbardziej istotne problemy, jakie wskazali respondenci (odpowiadając „Bardzo poważny” lub „Poważny”) występujące w miejscu zamieszkania, to:

- Bezrobocie
- Ubóstwo
- Zanieczyszczenie środowiska

Problemy, które według ankietowanych rzadko występują w Gminie Izbica (odpowiedź „Znikomy” lub „Nie występuje”), to:

- Narkomania
- Bezdomność
- Eurosieroctwo

Drugą integralną częścią ankiety były pytania odnoszące się do problemów społecznych poszczególnych grup i obszarów, tj. osób niepełnosprawnych, dzieci i młodzieży, rodzin, osób starszych, obszar opieki zdrowotnej, edukacji, sportu i kultury. Poniżej przedstawiono i scharakteryzowano szczegółowo odpowiedzi na siedemnaście pytań:

OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

3. Jakie problemy społeczne osób niepełnosprawnych uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- Brak akceptacji w środowisku (12)
- Izolacja rodzinna (odrzućenie) (15)
- Utrudniony dostęp do świadczeń medycznych (np. do rehabilitacji) (24)

- Brak oferty zajęć kulturalnych, edukacyjnych dla osób niepełnosprawnych (15)
- Brak zorganizowanych form spędzania czasu (19)
- Ubóstwo i bieda (16)
- Bezrobocie (12)
- Utrudniony dostęp do usług opiekuńczo-pielęgnacyjnych (11)
- Inne: (0)

DZIECI I MŁODZIEŻ

3. Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- Brak pozytywnych wzorców i autorytetów (9)
- Palenie papierosów (27)
- Przemoc rówieśnicza (24)
- Bezproduktywne spędzanie czasu wolnego (22)
- Używanie alkoholu (15)
- Zaniedbania wychowawcze (12)
- Brak odpowiedniego miejsca na spotkania dla młodzieży (10)
- Zażywanie narkotyków, dopalaczy (8)
- Chuligaństwo i przestępczość (9)
- Ograniczony dostęp do placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych (3)
- Przemoc ze strony rodziców (1)
- Ograniczone przez pandemię COVID kontakty rówieśnicze (0)
- Inne.: (0)

RODZINY

4. Jakie problemy społeczne rodzin uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- Nieporadność życiowa (27)
- Bezrobocie (25)
- Konflikty rodzinne (20)
- Ubóstwo (19)
- Alkoholizm (14)
- Bezradność opiekuńczo-wychowawcza (11)
- Zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych (8)
- Przemoc domowa (7)
- Inne: (0)

5. Jakiego Pana/i zdaniem są przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

- Nieporadność życiowa (23)
- Bezrobocie (22)
- Konflikty rodzinne (16)
- Bezradność opiekuńczo-wychowawcza (15)
- Ubóstwo (14)
- Alkoholizm (13)
- Ubóstwo (14)
- Wielodzietność (9)
- Przemoc domowa (2)
- Inne: brak.

SENIORZY

6. Czy uważa Pan/i, że oferta pomocy osobom starszym (opieka, pomoc, wsparcie, usługi opiekuńcze) jest wystarczająca w gminie?

- a) tak (5 wskazania) b) raczej tak (21) c) raczej nie (9) d) nie (10)
 e) trudno powiedzieć (5)

7. Jakie problemy społeczne osób starszych uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- Choroby (36)
- Izolacja społeczna (samotność) (18)
- Utrudniony dostęp do placówek medycznych (16)
- Niepełnosprawność (15)
- Ubóstwo i bieda (11)
- Izolacja społeczna spowodowana pandemią COVID (8)
- Izolacja rodzinna (odrzućenie) (6)
- Brak zorganizowanych form wspólnego spędzania czasu (6)
- Brak akceptacji w środowisku (8)
- Utrudniony dostęp do placówek kulturalnych (1)
- Inne: brak.

8. Jakie są według Pana/i główne potrzeby starszych osób w Państwa środowisku lokalnym? *Można wybrać kilka odpowiedzi.*

- Pomoc materialna (23)
- Wykonywanie ciężkich prac domowych (28)
- Dostarczanie gotowych obiadów do miejsca zamieszkania (20)
- Prowadzenie aktywizacji społecznej osób starszych, w tym edukacyjnej kulturalnej, sportowej, turystycznej, rekreacyjnej (11)
- Usługi opiekuńczo – pielęgnacyjne (15)
- Doradztwo i załatwianie spraw urzędowych (14)
- Wsparcie emocjonalne (5)
- Programy zdrowotne (6)
- Pobyt seniora w domu dziennego pobytu (3)
- Możliwość uczestnictwa w klubie seniora (2)
- Uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych, kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych (2)

- Inne: Brak

OPIEKA ZDROWOTNA

9. Jakie problemy społeczne w obszarze opieki zdrowotnej uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- Utrudniony kontakt z lekarzem rodzinnym (17)
- Długie oczekiwania w kolejce do lekarza POZ (18)
- Długie oczekiwania w kolejce do lekarzy specjalistów (37)
- Długi okres oczekiwania na usługi medyczne (odległe terminy wizyt) (17)
- Mała liczba lekarzy specjalistów (21)
- Ograniczona liczba wizyt domowych lekarza (9)
- Inne: brak.

EDUKACJA

10. Jak Pani/Pan ocenia ofertę w zakresie edukacji w gminie, biorąc pod uwagę jej poziom, jakość, zaspokojenie oczekiwań i potrzeb?

- a) bardzo dobrze (1) b) dobrze (32) c) ani dobrze, ani źle (15) d) źle (2)

11. Jak ocenia Pan/i infrastrukturę edukacyjną w gminie?

- a) bardzo dobrze (2) b) dobrze (29) c) ani dobrze, ani źle (17) d) źle (2)

12. Czy ilość przedszkoli/szkół w gminie jest wystarczająca?

- a) tak (20) b) nie (9) c) nie wiem (21)

13. Czy oferta edukacyjna jest przystosowana do osób niepełnosprawnych?

- a) tak (7) b) nie (8) c) nie wiem (35)

14. Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- Niedostateczne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne (25)
- Brak stołówek szkolnych (17)
- Niedostateczna oferta zajęć pozaszkolnych (16)
- Niedostosowana oferta świetlic szkolnych (15)

- Brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki (14)
- Niedostateczna oferta pracy z uczniem zdolnym (11)
- Utrudniony dostęp do placówek medycznych (11)
- Utrudniony dostęp do placówek kulturalnych(7)
- Inne: brak.

SPORT I KULTURA

15.Czy na terenie gminy jest wystarczająca liczba obiektów rekreacyjnych i sportowych?

- a) tak (20) b) nie (13) c) nie wiem (17)

16.Czy w gminie organizowane są imprezy/wydarzenia o charakterze kulturalnym?

- a) tak (28) b) nie (6) c) nie wiem (16)

17.Czy w gminie jest wystarczająca liczba obiektów obsługujących imprezy/wydarzenia kulturalne?

- a) tak (26) b) nie (8) c) nie wiem (16)

18.Czy organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje, itp.) angażują się społecznie, np. udzielając pomocy potrzebującym lub organizując wydarzenia sportowe i kulturalne?

- a) tak (10) b) nie (12) c) nie wiem (28)

19.Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- Niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży (29)
- Zbyt mało imprez i wydarzeń środowiskowych (22)
- Niewykorzystany potencjał wiejskich świetlic -brak systematycznych działań (20)
- Brak oferty zajęć sportowych dla osób dorosłych (17)
- Niedostateczna promocja wydarzeń sportowych, kulturalnych (16)
- Nie w pełni wykorzystany potencjał historii i kultury regionu (14)
- Inne: brak.

PRZEMOC

20.Czy w naszej gminie występuje zjawisko przemocy domowej?

TAK (22) NIE (2 8)

21.Czy był Pan/Pani ofiarą przemocy? TAK (7) NIE (4 3)

22.Czy zna Pan /Pani w naszej gminie rodzinę, w której stosowana jest przemoc domowa?

TAK (17) NIE (3 3)

23.Czy był Pan/Pani świadkiem przemocy domowej? TAK (12) NIE (38)

23a. Jeżeli Tak: to gdzie? *(można zaznaczyć kilka odpowiedzi)*

- w domu (2)
- w szkole (3)
- na podwórku (2)
- w autobusie (5)
- w innym miejscu (gdzie?): brak.

Za najważniejsze problemy społeczne dotyczące Gminę Izbica mieszkańcy uznali:

- wśród osób niepełnosprawnych:
 - Utrudniony dostęp do świadczeń medycznych (np. do rehabilitacji) – (24)
 - Brak zorganizowanych form spędzania czasu – (1 9)
 - Ubóstwo i bieda – (16)
- wśród dzieci i młodzieży:
 - Bezproduktywno spędzanie czasu – (28)
 - Palenie Papierosów – (27)
 - Przemoc rówieśnicza – (24)
- wśród rodzin:
 - Nieporadność życiowa – (27)
 - Bezrobocie – (25)
 - Konflikty rodzinne – (20)

Główne przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych według ankietowanych to:

- Nieporadność życiowa (23)
- Bezrobocie – (22)

Wśród osób starszych:

- Choroby – (36)
- Izolacja społeczna (samotność) – (18)
- Utrudniony dostęp do placówek medycznych – (16)

52% ankietowanych uznało, że oferta pomocy osobom starszym (opieka, pomoc, wsparcie, usługi opiekuńcze) w gminie jest wystarczająca (wskazania tak i raczej tak), 38% osób badanych uważa, że oferta pomocy jest niewystarczająca (wskazania nie i raczej nie), 10 % wskazało na odpowiedź „trudno powiedzieć”. Respondenci wskazywali również na potrzeby osób starszych w środowisku lokalnym. Najczęściej wymieniano:

- Wykonywanie ciężkich prac domowych – (28)
- Pomoc materialna – (23)
- Dostarczanie gotowych obiadów do miejsca zamieszkania (20)

W obszarze opieki zdrowotnej:

- Długie oczekiwania w kolejce do lekarzy specjalistów – (37)
- Mała liczba lekarzy specjalistów – (21)

W obszarze edukacji:

64 % badanych oceniło dobrze, a 2 % bardzo dobrze ofertę w zakresie edukacji w gminie, biorąc pod uwagę jej poziom, jakość oraz zaspokojenie oczekiwań i potrzeb, 4 % ankietowanych było odmiennego zdania. 58 % badanych oceniło dobrze, a tylko 4 % oceniło źle infrastrukturę edukacyjną w gminie. 40 % odpowiedziało, że ilość przedszkoli/szkół jest wystarczająca, natomiast 18 % uznało ilość placówek za niewystarczającą. Według 14 % ankietowanych oferta edukacyjna jest przystosowana do osób niepełnosprawnych, natomiast 70 % ankietowanych nie posiadało wiedzy na ten temat. Za najważniejsze problemy społeczne w obszarze edukacji ankietowani mieszkańcy uznali:

- Niedostateczne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne – (25)
- Brak stołówek szkolnych – (17)
- Niedostateczna oferta zajęć pozaszkolnych – (16)

w obszarze sportu i kultury:

Liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy jest wystarczająca według 40 % respondentów, a 26 % uważa, że jest niewystarczająca. 56 % ankietowanych potwierdza, że w gminie są organizowane imprezy/wydarzenia o charakterze kulturalnym, 32 % badanych uważa, że nie są organizowane tego typu imprezy.

Jednocześnie 52 % badanych uznało, że liczba obiektów obsługujących imprezy/wydarzenia jest wystarczająca, a 32 % osób uważa, że jest niewystarczająca. Jeśli chodzi o działalność organizacji pozarządowych (stowarzyszenia, fundacje) angażujących się społecznie, 20 % ankietowanych potwierdziło działalność organizacji pozarządowych, 56 % respondentów nie posiadało wiedzy w tym zakresie. Główne problemy wskazane przez mieszkańców w ankiecie to:

- Niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży – (29)
- Zbyt mało imprez i wydarzeń środowiskowych – (22)
- Niewykorzystany potencjał wiejskich świetlic - brak systematycznych działań - (20)

Na pytania dotyczące zjawiska przemocy ankietowani odpowiadali następująco. 44 % spośród respondentów uważa, że w gminie występuje zjawisko przemocy domowej, jednocześnie 14 % badanych było ofiarą przemocy. 34 % ankietowanych zna w gminie rodzinę, w której stosowana jest przemoc domowa, a 24 % było świadkiem przemocy domowej.

Osoby, które były świadkami przemocy domowej zostały poproszone o wskazanie gdzie przemoc miała miejsce. Najczęściej ankietowani wskazywali na następujące miejsca zaobserwowania przemocy:

- w domu – (2)
- w szkole – (3)
- w autobusie – (5)

Kolejną częścią ankiety były wymienione poniżej zadania, służące rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie Gminy. Ankietowani zostali poproszeni o ocenę używając skali od 1 do 10, na ile ważne są poszczególne zadania przez wpisanie jednej cyfry ze skali w kolumnie po prawej stronie za każdym zdaniem. Po uśrednieniu wyników, oceny respondentów przedstawiają się następująco:

Tabela 16 Zadania służące rozwiązywaniu problemów społecznych

1.	Utworzenie punktu pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych	5,5
----	--	-----

2.	Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności Publicznej	4,28
3.	Umożliwienie dostępu do mieszkań chronionych, lokali socjalnych	5,12
4.	Usługi opiekuńcze dla osób starszych i/lub niepełnosprawnych	5,62
5.	Stworzenie sieci pomocy sąsiedzkiej	5,1
6.	Założenie grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych	5,08
7.	Założenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	5,4
8.	Organizacja miejsc zakwaterowania dla sprawców przemocy	4,18
9.	Założenie wolontariatu	4,88
10.	Organizowanie kursów i szkoleń dla osób poszukujących pracy	6,32
11.	Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów	7,12
12.	Pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych	6,38
13.	Stypendia dla dzieci z ubogich rodzin	5,58
14.	Zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach	6,1
15.	Zwiększenie liczby obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie placówek oświatowych	4,7
16.	Wykorzystanie budynków gminy na nowe inwestycje społeczne	5,1
17.	Zwiększenie liczby imprez sportowych i kulturalnych	4,48
18.	Działania na rzecz aktywizacji społeczności gminy / wsi	4,9
19.	Zwiększenie ofert instytucji wspierających rodzinę	5,18
20.	Szersza oferta pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i Młodzieży	4,96
21.	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	4,92

Źródło: Dane własne z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

Powyższa tabela ilustruje, jak wysoki priorytet przyznali ankietowani konkretnym zadaniom, mającym na celu rozwiązanie różnych problemów społecznych (skala od 1 do 10, ocena średnia grupy). Najwyższe oceny uzyskały:

- Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów – (7,12)

- Pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych (6,38)
- Organizowanie kursów i szkoleń dla osób poszukujących pracy (6,32)
- Zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach – (6,1)
- Usługi opiekuńcze dla osób starszych i/lub niepełnosprawnych – (5,62)

Za zadania o najniższym priorytecie zostały uznane:

- Organizacja miejsc zakwaterowania dla sprawców przemocy – (4,18)
- Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej– (4,28);
- Założenie wolontariatu – (4,88)

W kolejnym pytaniu ankietowani zostali zapytani czy odczuwają wpływ pandemii Covid-19 na swoje codzienne funkcjonowanie? Ponad 90 % badanych odpowiedziało, że pandemia nie wpłynęła na ich codzienne funkcjonowanie.

6. 3 Analiza SWOT

Tabela Analiza SWOT

<ul style="list-style-type: none"> • MOCNE STRONY 	<ul style="list-style-type: none"> • SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • atrakcyjna lokalizacja, • korzystne warunki przyrodnicze, • tradycyjna wielopokoleniowa rodzina, • niski poziom przestępczości, • walory przyrodniczo- historyczne. <p>edukacja, kultura, sport:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobra infrastruktura edukacyjna, • doświadczenie w organizacji imprez lokalnych i gminnych, <p>pomoc społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • profesjonalna kadra, • dobre rozpoznanie potrzeb środowiska lokalnego, • wysoka jakość usług, • stałe poszukiwanie nowych form pomocy dla klientów, poprzez działania w projektach. <p>organizacje społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • działalność organizacji pozarządowych, • różnorodność inicjatyw społecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca infrastruktura społeczna, • słabo działająca służba zdrowia na terenie gminy, • problemy z dostępem do lekarzy specjalistów, • starzenie się społeczności lokalnej • wyludnianie się Gminy. <p>edukacja, kultura, sport:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczona oferta dla starszej aktywnej młodzieży, • niewystarczająca oferta wydarzeń kulturalnych dla młodych osób, • brak miejsca spotkań dla młodzieży, • niewystarczająca ilość zagospodarowanych miejsc do spędzania czasu wolnego. <p>pomoc społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • starzenie się społeczeństwa i pojawiające się problemy związane z koniecznością zapewnienia wsparcia seniorom, • rosnące potrzeby osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych, • nowe zadania wymagające zabezpieczenia znacznych środków finansowych.
<ul style="list-style-type: none"> • SZANSE 	<ul style="list-style-type: none"> • ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • dostępność zewnętrznych źródeł finansowania, • rozwój społeczeństwa obywatelskiego, • moda na zdrowy tryb życia, ekologiczną żywność, • wsparcie socjalne osób starszych, programy zdrowotne dla seniorów pozwalające na utrzymanie sprawności intelektualnej i fizycznej, • promowanie rozwoju turystyki zrównoważonej i ekologicznej, • wzrost świadomości społeczeństwa dotyczący ochrony przyrody. 	<ul style="list-style-type: none"> • bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, • brak zabezpieczenia społecznego na wypadek choroby, starości, • wyuczona bezradność, roszczeniowość postaw, • starzenie się społeczeństwa, • rosnąca liczba osób niepełnosprawnych, • obniżanie wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej oraz wysoki poziom przyzwolenia społecznego do picia w środowisku rodzinnym i rówieśniczym.

IV PLANOWANIE DZIAŁAŃ

- **Misja Gminy Izbica**

Misją Miasta i Gminy Izbica jest przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób korzystających z różnych form zabezpieczenia społecznego poprzez udostępnianie im istniejących oraz rozwijanie nowych form oparcia społecznego realizowanego przez podmioty publiczne i niepubliczne, grupy samopomocy i wolontariat.

- **Wizja Gminy Izbica**

Wizją Miasta i Gminy Izbica jest kompleksowe wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojania niezbędnych potrzeb, umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

- **Cele i harmonogram realizacji**

Celem nadrzędnym strategii jest podniesienie jakości życia mieszkańców Miasta i Gminy Izbica. Ukierunkowanie się na działania, na rzecz poprawy zatrudnienia oraz budowania lokalnego rynku pracy. Kompleksowa pomoc osobom z problemami społecznymi powinna opierać się ponadto na profilaktyce, systematycznym monitorowaniu sytuacji społecznej i wczesnym reagowaniu na dostrzegane deficyty. Aby osiągnąć cel nadrzędny strategii, wyznacza się cele szczegółowe:

1. Zapewnienie warunków niezbędnych do pełnego rozwoju rodzin, poprzez popieranie ekonomicznej, prawnej i społecznej ochrony życia rodzinnego
2. Zwiększenie szans na podjęcie pracy zarobkowej i przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z występującego w rodzinie problemu społecznego.
3. Wsparcie osób długotrwale chorych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin, wyrównywanie szans w zakresie poprawy warunków życia.
4. Zapobieganie i zwalczanie problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu.
5. Zapewnienie osobom starszym wsparcia w różnych formach warunków umożliwiających osobom starszym pozostania w środowisku zamieszkania.

Szczegółowa diagnoza i analiza sytuacji społecznej Gminy Izbica połączona z badaniami ankietowymi, pozwoliła wyodrębnić następujące cele strategiczne:

- **Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym**
- **Rozwój zintegrowanego systemu wspierania rodziny ze szczególnym**

uwzględnieniem pozycji dzieci i młodzieży

- Wsparcie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnienia i przemocy
- Utworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych
- Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego

Następnie w ramach poszczególnych celów strategicznych wyodrębniono cele operacyjne i kierunki działań.

CEL STRATEGICZNY I

Tabela 18 AKTYWIZACJA I INTEGRACJA GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	TERMIN
Wsparcie bezrobotnych poszukujących pracy	Rozpowszechnienie wśród bezrobotnych informacji na temat aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, a także o prawach i uprawnieniach bezrobotnych	2023 - 2032
	Kształtowanie i wzmacnianie systemu wartości związanych z etosem pracy.	
	Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy.	
	Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi, w tym w oparciu o kontrakt socjalny.	
	Współpraca z fundacjami, stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób bezrobotnych.	
	Objęcie pomocą materialną rodzin dotkniętych problemem bezrobocia.	
II. Ograniczenie zjawiska ubóstwa jako podstawowego czynnika przyczyniającego się do wykluczenia społecznego	Diagnozowanie potrzeb i możliwości wsparcia grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.	2023 - 2032
	Udzielanie pomocy materialnej, rzeczowej, poradnictwo oraz praca socjalna osobom potrzebującym.	
	Inicjowanie zbiórek żywnościowych, odzieży i	

	innych potrzebnych rzeczy dla ubogich.	
	Współpraca z osobami prywatnymi, instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie wsparcia osób najuboższych.	
	Przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od świadczeń pomocy społecznej poprzez skuteczną i kompleksową pomoc.	
	Przeciwdziałanie zjawiska „dziedziczenia biedy” i wyuczonej bezradności poprzez kompleksową pracę z rodziną.	

Realizatorzy:

Gmina i Miasto Izbica, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbocy, Powiatowy Urząd Pracy.

Partnerzy:

Placówki oświatowe i inne organizacje, lokalni przedsiębiorcy oraz społeczność lokalna.

Źródła finansowych działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, min. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Wskaźniki monitoringowe:

- stopa bezrobocia w gminie i powiecie,
- liczba osób bezrobotnych w gminie,
- liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba osób bezrobotnych, ubogich i bezdomnych objętych pracą socjalną oraz liczba osób objętych kontraktami socjalnymi,
- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem finansowym z powodu bezrobocia, ubóstwa i bezdomności,
- liczb nowych inwestorów,
- liczba nowych podmiotów gospodarczych, w tym liczba nowych małych i średnich przedsiębiorstw,

- liczba opracowanych i realizowanych projektów dotyczących problematyki bezrobocia, ubóstwa i bezdomności oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba przedsięwzięć dotyczących problematyki bezrobocia, ubóstwa i bezdomności realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,

CEL STRATEGICZNY II

Tabela 19 ROZWÓJ ZINTEGROWANEGO SYSTEMU WSPARCIA RODZINY ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM POZYCJI DZIECI I MŁODZIEŻY

CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	TERMIN
Zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie odpowiednich warunków życia dzieciom w naturalnym środowisku rodzinnym	Diagnozowanie sytuacji dziecka i rodziny na terenie gminy.	2023-2032
	Udzielanie przez OPS pomocy z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.	
	Wdrażanie 3 – letnich Gminnych Programów Wspierania Rodziny.	
	Kontynuowanie zatrudnienia asystenta rodziny w celu osiągnięcia przez rodzinę zagrożoną pozbawieniem praw rodzicielskich, odpowiedniego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci.	
	Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków dla działania rodzin wspierających.	
	Zintensyfikowanie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą i problemem „eurosieroctwa”	
	Tworzenie oraz realizacja projektów i programów wspierających rodziny w ich prawidłowym funkcjonowaniu.	

II. Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	2023-2032
	Zwiększanie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	
	Wdrażanie szkolnych programów profilaktycznych.	
	Zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłku w szkole.	
	Podnoszenie jakości i warunków kształcenia w placówkach oświatowych.	
	Współpraca ze szkołami w zakresie diagnozy zagrożeń wychowawczych oraz potrzeb udzielania wsparcia dzieciom i młodzieży szkolnej.	
	Łagodzenie negatywnych skutków społecznych emigracji zewnętrznej i wewnętrznej.	

Realizatorzy:

Gmina Izbica, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy, Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Partnerzy:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Krasnymstawie, placówki służby zdrowia, sąd rejonowy i kuratorzy, Policja, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminy, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, min. fundusze strukturalne Uni Europejskiej, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe :

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba zatrudnionych asystentów rodziny,
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,
- liczba ustanowionych rodzin wspierających,
- liczba szkoleń przeprowadzonych dla asystentów rodziny i rodzin wspierających,
- liczba dzieci objętych dożywianiem,
- liczba dzieci uczęszczających do placówek przedszkolnych,

- liczba rodzin objętych wsparciem systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych oraz zespołu oświatowego,
- liczba przedsięwzięć służących wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży,,
- liczba zorganizowanych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz liczba osób z nich korzystających,
- ilość środków finansowych przeznaczonych na inwestycje i rozwój w placówkach oświatowych,
- liczba odbytych spotkań edukacyjnych nauczycieli z rodzicami,
- liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów działających na rzecz rodziny i dziecka.

CEL STRATEGICZNY III

Tabela 20 WSPIERANIE RODZIN I OSÓB DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM UZALEŻNIENIA PRZEMOCY

CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	TERMIN
I. Profilaktyka i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	iDiagnozowanie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy.	2023-2032
	wTworzenie gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej.	
	Tworzenie warunków prawidłowego funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego, wspierającego rozwiązywanie problemów rodziny.	
	Współpraca różnych instytucji w ramach zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej.	
	Wspieranie osób i rodzin w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych i problemu przemocy.	
	Kierowanie sprawców przemocy do programów korekcyjno-edukacyjnych.	
	Zapewnienie rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego.	
	Rozpowszechnianie ulotek, plakatów i broszur dot. zjawiska przemocy domowej na terenie gminy.	

	Tworzenie oraz realizacja projektów i programów dotyczących przemocy domowej.	
II. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień	<p>Realizacja gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.</p> <p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.</p> <p>Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi i narkomanii szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego.</p> <p>Tworzenie oraz realizacja projektów i programów dotyczących problemów uzależnień.</p>	2023-2032

Realizatorzy:

Urząd Miasta i Gminy Izbica, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Partnerzy:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Klub AA, Poradnia Uzależnień, Placówki Służby Zdrowia, Sąd Rejonowy i Kuratorzy, Policja, Społeczność Lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminy, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, min. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób z uzależnieniami i przemocą w rodzinie, którym udzielono pomocy w formie pracy socjalnej,
- liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba interwencji różnych służb związanych z przemocą w rodzinie oraz liczba założonych „Niebieskich Kart”
- liczba rozpowszechnionych ulotek i plakatów, broszur dotyczących profilaktyki uzależnień,
- liczba odbytych szkoleń i kursów przez specjalistów zajmujących się przemocą domową,
- liczba osób skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej,

- liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej.

CEL STRATEGICZNY IV

Tabela 21 UTWORZENIE ZINTEGROWANEGO SYTSEMU WSPARCIA DLA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	TERMIN
I. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia społecznego i gospodarczego poprzez stworzenie warunków do samodzielnego, pełnego i czynnego uczestnictwa w życiu zawodowym i społecznym.	Diagnoza potrzeb osób niepełnosprawnych z terenu gminy.	2023-2032
	Pomoc usługowa w formie:	
	-usług opiekuńczych i usług specjalistycznych w postaci pomocy domowej i sąsiedzkiej specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	
	-umieszczenie w całodobowych domach pomocy społecznej	
	Współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie edukacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.	
	Prowadzenie pracy socjalnej z osobami niepełnosprawnymi.	
II. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu ludzi starszych	Diagnoza potrzeb osób starszych z terenu gminy.	2023-2032
	Praca socjalna poprzez wizyty pracowników socjalnych w środowisku i propagowanie aktywnego i zdrowego trybu życia.	
	Aktywizacja osób starszych do udziału w życiu społecznym i kulturalnym gminy.	
	Informowanie osób starszych o uprawnieniach i możliwościach pomocy w placówkach opieki zdrowotnej.	

	Tworzenie oraz realizacja projektów i programów dotyczących ludzi starszych.	
--	--	--

Realizatorzy:

Urząd Miasta i Gminy Izbica, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy.

Partnerzy:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Placówki Służby Zdrowia, poradnie zdrowia psychicznego, placówki kulturalno - oświatowe, organizacja i stowarzyszenia pozarządowe, Społeczność Lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminy, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, min. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców,
- liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba osób dotkniętych usługami opiekuńczymi,
- liczba etatów opiekunek i zatrudnionych opiekunek,
- liczba osób skierowanych do domu pomocy społecznej,
- liczba odbytych spotkań i pogadanek na temat integracji uczniów niepełnosprawnych w szkole,
- liczba przedsięwzięć organizowanych dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba przedsięwzięć realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi.

CEL STRATEGICZNY V

Tabela 22 ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO I SPOŁECZNEGO

CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	TERMIN
----------------------------	-------------------------	---------------

I. Wzmocnienie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej	Dokształcenie kadry pomocy społecznej poprzez udział w szkoleniach, kursach i studiach.	2023-2032
	Analiza sytuacji i potrzeb służb społecznych w zakresie kształcenia profesjonalnego i podnoszenia kwalifikacji zawodowych i specjalistycznych (specjalizacja I i II stopnia)	
	Przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.	
	Organizowanie integracyjnych warsztatów i szkoleń dla pracowników socjalnych, członków GKRPA, kuratorów, funkcjonariuszy policji (dzielnicowych) pedagogów szkolnych.	
	Rozwijanie infrastruktury socjalnej w gminie poprzez oferty już działających jednostek oraz utworzenie, w razie potrzeby nowych.	
	Tworzenie oraz realizacja projektów i programów dotyczących kapitału ludzkiego i infrastruktury socjalnej.	
II. Wyzwalanie aktywności obywatelskiej	Zachęcanie mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych oraz wspieranie inicjatyw społecznych.	2023-2032
	Rozpowszechnianie idei wolontarystycznych świadczonych w zakresie wzmocnienia funkcji rodziny i wartości prorodzinnych.	
	Tworzenie oraz realizacja projektów i programów promujących i wzmocniających wolontariat.	

Realizatorzy:

Urząd Miasta i Gminy Izbica, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy.

Partnerzy:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacja i stowarzyszenia pozarządowe, Kościół, Placówki Oświatowe, Społeczność Lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminy, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, min. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba szkoleń i kursów, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,

- liczba osób podnoszących swoje kwalifikacje na studiach,
- liczba nowo powstałych jednostek pomocy społecznej,
- liczba inicjatyw społecznych,
- liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,
- liczba wspólnych przedsięwzięć z zakresu rozwiązywania problemów społecznych,
- liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych,

Odpowiedzialne za realizację powyższych celów i zadań są wszystkie instytucje i organizacje działające w Gminie Izbica w obszarze polityki społecznej.

• **Ramy finansowe strategii**

Każdy podmiot z terenu Gminy będący realizatorem zadań w ramach strategii planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji. Nie stanowią one jedynie części składowej budżetu Gminy, ale także dotacje ze źródeł zewnętrznych, pozyskiwanych samodzielnie przez realizatorów. Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszej Strategii będą:

- budżet Miasta i Gminy Izbica,
- budżet Wojewody,
- budżet Samorządu Województwa,
- Fundusz Pracy,
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- inne środki.

Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Izbica przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków socjalnych w latach 2020-2021 opracowaną na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej za rok 2020 i 2021 przy uwzględnieniu ryzyka finansowego - zmiana przepisów, wzrost wydatków, inflacja.

Dla przygotowania niniejszej projekcji, w modułach przyjęto założenia wynikające z prognoz: demograficznej, wydatków na pomoc społeczną, zmiany przepisów w zakresie pomocy społecznej oraz realizacji inwestycji w zakresie polityki społecznej w gminie.

W prognozie na lata 2023-2033 zastosowano średnią wzrostu 2,5% w skali roku wydatków na pomoc społeczną przewidywanego na podstawie danych własnych GOPS w Izbicy i Banku Danych Lokalnych GUS.

Tabela Prognoza wydatków na lata 2023-2032

Lp.	Rok	Prognoza wydatków finansowanie w zakresie pomocy społecznej
1	2023	14 628 619
2	2024	14 994 334
3	2025	15 369 192
4	2026	15 753 422
5	2027	16 147 257
6	2028	16 550 939
7	2029	16 964 712
8	2030	17 388 830
9	2031	17 823 551
10	2032	18 269 140

Programy

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Izbica na lata 2023–2032 będzie realizowana w obszarze pomocy społecznej w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Izbica
- Program Współpracy Gminy Izbica z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

V MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

- **System monitorowania strategii.**

Monitoringiem i ewaluacją objęte będą postępy w realizacji Strategii na dwóch poziomach: poszczególnych kierunków działań oraz celów operacyjnych i strategicznych. Zarządzanie realizacją strategii należy do GOPS w Izbicy. Gminna

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w celu osiągnięcia zakładanych rezultatów i jak największej efektywności planowanych oddziaływań musi być poddana monitoringowi i ewaluacji. Przedmiotem ewaluacji są przede wszystkim procesy i działania, których przebieg można zmienić w celu ich ulepszenia lub przyjęcia innych decyzji o sposobie ich prowadzenia. Ewaluacja i monitoring będą istotnymi elementami oddziaływa i jednocześnie głównymi instrumentami oceny strategii, dostarczać będą bowiem aktualnych informacji na temat efektywności podejmowanych działań, pozwala na ciągłe aktualizowanie nieefektywnych treści, pełnić będą również funkcję aktywizacyjną oraz społeczno – polityczną. Będą miały również znaczenie dla podmiotów realizujących strategię, które sprawdzają w ten sposób efektywność działań i skuteczność przyjętych założeń. Prowadzeniem monitorowania, wdrażania strategii oraz jej ewaluacją zajmować się będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy. Zakładany jest coroczny przegląd strategii, mogący skutkować modyfikacją jej zapisów. Przegląd wskazywać będzie stopień realizacji wskaźników oraz aktualność zakładanych celów. Raporty, sprawozdania i informacje z wykonywania w danym roku zadań z zakresu niniejszej strategii oraz potrzebny w tym zakresie będą zbierane przez Ośrodek Pomocy Społecznej od instytucji uczestniczących. Ośrodek Pomocy będzie przedkładał całościowe sprawozdanie roczne Radzie Gminy Izbicy w terminie do 30 kwietnia każdego roku.

Kryteria ewaluacji

Jednym z ważnych elementów etapu planowania ewaluacji będzie podjęcie decyzji w jaki sposób ma być dokonana ocena, jakie kryteria ewaluacji powinny być zastosowane do określonego badania. Główne kryteria ewaluacji:

- trafność
- efektywność
- skuteczność
- oddziaływanie/użyteczność
- trwałość.

Ewaluacja strategii jest procesem wieloetapowym, na który składa się: planowanie, projektowanie, realizacja, raportowanie, wykorzystanie wyników ewaluacji.

Planowanie ewaluacji GSRPS obejmuje następujące etapy:

- określenie celu (lub celów): zdefiniowanie problemów oraz podstawowych

kryteriów ewaluacji, dzięki czemu otrzymamy odpowiedź na pytanie: po co przeprowadzamy ewaluację;

- wyznaczenie czasu badania: etapu w cyklu realizacji strategii, który będzie podlegał ewaluacji i wstępnego harmonogramu ewaluacji (rozpoczęcia, zakończenia, terminu dostarczenia raportu z ewaluacji);
- wskazanie zakresu: przedmiotowego (strategii poddanej ewaluacji lub innych obszarów interwencji czy zagadnień horyzontalnych); czasowego; terytorialnego oraz określenie zasobów potrzebnych do realizacji badania;
- wybór odbiorców: w zależności od sprecyzowania grup docelowych strategii czy innych zainteresowanych stron;
- identyfikacja dostępnych danych wyjściowych, czyli dokumentów programowych, raportów z monitoringu strategii, danych statystycznych, wyników wcześniejszych ewaluacji.

- **Zakończenie**

Ewaluacja stanowić będzie ocenę przedsięwzięć w kontekście ich wyniku, wpływu, oraz potrzeb, które miały zaspokajać. W tym ujęciu celem ewaluacji będzie weryfikacja osiągnięć danego przedsięwzięcia w realizacji do zaplanowanych oczekiwań oraz wykorzystanie. Ewaluacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych przyczyni się do wdrożenia w gminie Izbicy nowoczesnego modelu polityki społecznej. Strategia ukierunkowuje działania władz samorządowych, w tym Ośrodka Pomocy Społecznej na pełnienie aktywnej roli w budowaniu nowoczesnego modelu systemu pomocy społecznej. W opracowaniu lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych niezmiernie ważne jest pojęcie deinstytucjonalizacji kwestii pomocy społecznej. Pomoc społeczna powinna służyć życiowemu usamodzielnieniu się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Celem Strategii jest przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, powstanie i rozwój innowacyjnych form pomocy, profilaktyki i stworzenie możliwości pełnego uczestnictwa gminy we wszystkich aspektach życia oraz wypełniania ról społecznych. Strategia jest instrumentem polityki społecznej, działającej na poziomie lokalnym przez władze samorządowe gminy, aktywizującym organizacje, instytucje i środowiska działające w obszarze pomocy społecznej oraz rozwoju gospodarczego i społecznego. Kierunki działań zawarte w strategii, pozwalają na dotarcie do najbardziej potrzebujących grup społecznych. Cele strategiczne i operacyjne zawarte w strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Izbica na lata 2023-2032 będą realizowane w ramach

przyjętych działań w zależności od posiadanych przez samorząd gminy i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.

ZAŁĄCZNIKI

Wypracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Izbica

Szanowni Mieszkańcy Gmin

Opracowana na potrzeby naszej gminy **Strategia** sprecyzuje i zweryfikuje najważniejsze problemy społeczne, a także określi sposoby ich rozwiązywania. Aby trafnie określić cele i zadania do realizacji potrzebna jest współpraca całej społeczności gminy. Prosimy o poważne potraktowanie ankiety i przemyślane odpowiedzi na zawarte w niej pytania.

Uwaga! Ankieta jest anonimowa!

Metryczka (proszę wstawić X przy wybranej odpowiedzi):

Płeć:

Kobieta Mężczyzna

Wiek:

c13 –16 c17 –25 c26 –59 60 i więcej

Zawód:

uczeń
rolnik
emeryt/rencista
przedsiębiorca
pracownik fizyczny
cpracownik umysłowy
cbezrobotny

Wykształcenie:

podstawowe –
zawodowe –
średnie –
policealne –
wyższe –

1. Jak ocenia Pan/i istotność wymienionych problemów społecznych w swoim miejscu zamieszkania? Proszę wybrać jedną odpowiedź przy każdym z zagadnień.

Problemy Społeczne	Bardzo Poważny	Poważny	Umiarkowany	Znikomy	Nie występuje
Bezrobocie					
Ubóstwo					
Alkoholizm					
Narkomania					

Problemy Mieszkaniowe					
Zanieczyszczenie środowiska					
Przestępczość					
Starzenie się społeczeństwa					
Przemoc w rodzinie					
Niepełnosprawność					
Bezdomność					
Eurosieroctwo					

OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

2. Jakie problemy osób niepełnosprawnych uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

brak akceptacji w środowisku

izolacja rodzinna (odrzućenie)

utrudniony dostęp do świadczeń medycznych np.rehabilitacja

brak oferty zajęć kulturalnych, edukacyjnych dla osoby niepełnosprawnej

bezrobocie

brak zorganizowanych form spędzania czasu

ubóstwo i bieda

utrudniony dostęp do usług opiekuńczo-wychowawczych

inne(jakie?).....

DZIECI I MŁODZIEŻ

3. Jakie problemy dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

c brak pozytywnych wzorców i autorytetów

przemoc ze strony rodziców

przemoc rówieśnicza

zaniedbania wychowawcze

nadużywanie alkoholu

palenie papierosów

czążywanie narkotyków, dopalaczy

chuligaństwo i przestępczość

bezproduktywne spędzanie czasu

brak odpowiedniego miejsca spotkań dla młodzieży

ograniczony dostęp do placówek kulturalno-sportowych

COVID

RODZINY

4. Jakie problemy rodzin uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy?
prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi

- nieporadność życiowa
- ubóstwo
- bezrobocie
- alkoholizm
- przemoc domowa
- bezzadność opiekuńczo-wychowawcza
- konflikty rodzinne
- zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych

5. Jakie Pana/i zdaniem są przyczyny bezzadności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

- nieporadność życiowa
- ubóstwo
- bezrobocie
- alkoholizm
- przemoc domowa
- bezzadność opiekuńczo-wychowawcza
- konflikty rodzinne
- wielodzietność

SENIORZY

6. Czy uważa Pan/i, że oferta pomocy osobom starszym (opieka, pomoc, wsparcie, usługi opiekuńcze) jest wystarczająca w gminie?

- a) tak b) raczej tak c) raczej nie d) nie e) trudno powiedzieć

7. Jakie problemy osób starszych uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy?

prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi

- cizolacja społeczna - samotność
- izolacja społeczna spowodowana COVID
- niepełnosprawność
- choroby
- ubóstwai bieda
- brak akceptacji w środowisku
- utrudniony dostęp do placówek medycznych
- utrudniony dostęp do placówek kulturalnych
- izolacja rodzinna
- brak zorganizowanych form spędzania czasu wolnego
- inne (jakie?)

8. Jakie są według Pana/i główne potrzeby starszych osób w Państwa środowisku lokalnym?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

- pomoc materialna
- wykonywanie ciężkich prac domowych
- dostarczanie gotowych obiadów do miejsca zamieszkania
- prowadzenie aktywizacji społecznej osób starszych, w tym edukacyjnej, kulturalnej, sportowej, turystycznej
- usługi opiekuńczo-wychowawcze
- doradztwo i załatwianie spraw urzędowych
- wsparcie emocjonalne
- programy zdrowotne
- pobyt seniora w dziennym domu pomocy społecznej
- uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych, sportowo-rekreacyjnych
- inne (jakie?).....

OPIEKA ZDROWOTNA

9. Jakie problemy w obszarze opieki zdrowotnej uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- utrudniony kontakt z lekarzem rodzinnym
- długie oczekiwania w kolejce do lekarza POZ
- długie oczekiwania w kolejce do lekarzy specjalistów
- długie okres oczekiwania na usługi medyczne
- mała liczba lekarzy specjalistów
- ograniczona liczba wizyt domowych
- inne (jakie?).....

EDUKACJA

10. Jak Pani/Pan ocenia ofertę w zakresie edukacji w gminie, biorąc pod uwagę jej poziom, jakość, zaspokojenie oczekiwań i potrzeb?

- a) bardzo dobrze b) dobrze c) ani dobrze, ani źle d) źle

11. Jak ocenia Pan/i infrastrukturę edukacyjną w gminie?

- a) bardzo dobrze b) dobrze c) ani dobrze, ani źle d) źle

12. Czy ilość przedszkoli/szkół w gminie jest wystarczająca?

- a) tak b) nie c) nie wiem

13. Czy oferta edukacyjna jest przystosowana do osób niepełnosprawnych?

- a) tak b) nie c) nie wiem

14. Jakie problemy w obszarze edukacji uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- brak wykorzystania bazy szkoleniowej w czasie wolnym od nauki
- niedostateczne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne
- brak stołówek szkolnych
- niedostateczna oferta zajęć pozaszkolnych
- niedopasowana oferta świetlic szkolnych do potrzeb dzieci

niedostateczna oferta pracy z uczniem zdolnym
utrudniony dostęp do placówek medycznych
utrudniony dostęp do placówek kulturalnych
inne (jakie?).....

SPORT I KULTURA

15. Czy na terenie gminy jest wystarczająca liczba obiektów rekreacyjnych i sportowych?

a) tak b) nie c) nie wiem

16. Czy w gminie organizowane są imprezy/wydarzenia o charakterze kulturalnym?

a) tak b) nie c) nie wiem

17. Czy w gminie jest wystarczająca liczba obiektów obsługujących imprezy/wydarzenia kulturalne?

a) tak b) nie c) nie wiem

18. Czy organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje, itp.) angażują się społecznie, np. udzielając pomocy potrzebującym lub organizując wydarzenia sportowe i kulturalne?

a) tak b) nie c) nie wiem

19. Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

niewykorzystany potencjał wiejskich świątlic – brak systematycznych działań

nie w pełni wykorzystany potencjał historii i kultury regionu

niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży

zbyt mało imprez i wydarzeń środowiskowych

brak oferty zajęć sportowych dla osób dorosłych

niedostateczna promocja wydarzeń sportowych i kulturalnych

inne (jakie?).....

PRZEMOC

20. Czy w naszej gminie występuje zjawisko przemocy domowej? TAK c NIE c

21. Czy był Pan/Pani ofiarą przemocy? TAK c NIE

22. Czy zna Pan /Pani w naszej gminie rodzinę, w której stosowana jest przemoc domowa? TAK c NIE c

23. Czy był Pan/Pani świadkiem przemocy domowej? TAK c NIE c

23a. Jeżeli Tak: to gdzie? *(można zaznaczyć kilka odpowiedzi)*

c w domu

c w szkole

c na podwórku

c w autobusie

c w innym miejscu (gdzie?).....

PROPOZYCJE DZIAŁAŃ

24. Poniżej są wymienione zadania, służące rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie gminy. Proszę używając skali od 1 do 10 ocenić, na ile ważne są poszczególne zadania przez wpisanie jednej z cyfr ze skali w kolumnie po prawej stronie za każdym zadaniem.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Mało ważne

bardzo ważne

1.	Utworzenie punktu pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych	
2.	Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	
3.	Umożliwienie dostępu do mieszkań chronionych, lokali socjalnych	
4.	Usługi opiekuńcze dla osób starszych i/lub niepełnosprawnych	
5.	Stworzenie sieci pomocy sąsiedzkiej	
6.	Założenie grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych	
7.	Założenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	
8.	Organizacja miejsc zakwaterowania dla sprawców przemocy	
9.	Założenie wolontariatu	
10.	Organizowanie kursów i szkoleń dla osób poszukujących pracy	
11.	Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów	
12.	Pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i Dorosłych	
13.	Stypendia dla dzieci z ubogich rodzin	
14.	Zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach	
15.	Zwiększenie liczby obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie placówek Oświatowych	
16.	Wykorzystanie budynków gminy na nowe inwestycje społeczne	
17.	Zwiększenie liczby imprez sportowych i kulturalnych	
18.	Działania na rzecz aktywizacji społeczności gminy / wsi	
19.	Zwiększenie ofert instytucji wspierających rodzinę	
20.	Szersza oferta pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	
21.	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	

25. Czy odczuwa Pan/Pani wpływ pandemii COVID-19 na swoje codzienne funkcjonowanie?

TAK c

NIE c

Jeśli tak, to jaki?

.....

Jeśli według Pana/Pani pominęliśmy w ankiecie jakiś ważny problem, to proszę go opisać w tym miejscu:

.....

Jeśli według Pana/Pani warto podjąć inne zadania, inicjatywy na rzecz integracji społecznej mieszkańców, które nie zostały wcześniej wymienione w ankiecie, to proszę wymienić poniżej.....

.....

DZIĘKUJEMY!

Wykaz skrótów

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GSRPS – Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

GUS – Główny Urząd Statystyczny

JST – jednostka samorządu terytorialnego

KS – Klub sportowy

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

NGO – ang. *Non-Governmental Organization* organizacja pozarządowa

NZOZ – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

SPIS TABEL

Tabela 1 Liczba rodzin objętych pracą socjalną ogółem w latach 2020-2022	34
Tabela 2 Świadczenia rodzinne w latach 2020-2022	35
Tabela 3 Świadczenia wychowawcze 500 + wypłacane w latach 2020-2022	36
Tabela 4 Fundusz alimentacyjny Źródło: Raport o stanie Gminy Izbica	36
Tabela 5 Liczba wydanych KRD w latach 2019-2021	37
Tabela 6 Świadczenia przyznane w zakresie realizacji programów wieloletnich „Posiłek w szkole i w domu”	38
Tabela 7 Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2020-2022	47
Tabela 8 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z powodu bezrobocia	48
Tabela 9 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z powodu ubóstwa	50
Tabela 10 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z powodu długotrwałej choroby	50
Tabela 11 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z powodu niepełnosprawności	51
Tabela 12 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z powodu ochrony macierzyństwa	51
Tabela 13 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z powodu alkoholizmu	52

<u>Tabela 14 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych</u>	52
<u>Tabela 15 Skala problemów społecznych</u>	55
<u>Tabela 16 Zadania służące rozwiązywaniu problemów społecznych</u>	65
<u>Tabela 17 Analiza SWOT</u>	68
<u>Tabela 18 AKTYWIACJA I INTEGRACJA GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM</u>	70
<u>Tabela 19 ROZWÓJ ZINTEGROWANEGO SYSTEMU WSPARCIA RODZINY ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM POZYCJI DZIECI I MŁODZIEŻY</u>	73
<u>Tabela 20 WSPIERANIE RODZIN I OSÓB DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM UZALEŻNIENIA PRZEMOCY</u>	75
<u>Tabela 21 UTWORZENIE ZINTEGROWANEGO SYTSEMU WSPARCIA DLA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH</u>	77
<u>Tabela 22 ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO I SPOŁECZNEGO</u>	80
<u>Tabela 23 Prognoza wydatków na lata 2023-2032</u>	82

SPIS WYSUNKÓW

<u>Rysunek 1 . Umiejscowienie gminy Izbica w powiecie krasnostawskim</u>	16
--	----

SPIS WYKRESÓW

<u>Wykres 1 Podmioty wpisane do rejestru REGON z terenu Gminy Izbica</u>	19
<u>Wykres 2 Rodzaje przeważającej działalności w latach 2012-2021 na terenie Gminy Izbica</u>	20
<u>Wykres 3 Demografia Gminy Izbica w latach 1995-2021</u>	22
<u>Wykres 4 Piramida wieku mieszkańców Gminy Izbica w 2021r.</u>	23
<u>Wykres 5 Przeciętne wynagrodzenie brutto mieszkańców Miasta i Gminy Izbica</u>	24
<u>Wykres 6 Struktura uczniów uczęszczających do Przedszkola w Gminie Izbica</u>	26
<u>Wykres 7 Struktura uczniów uczęszczających do Szkół Podstawowych w Gminie Izbica</u>	27
<u>Wykres 8 Liczba interwencji Policji na terenie Gminy Izbica w latach 2012-2021</u>	44
<u>Wykres 9 Bezrobocie w Gminie Izbica w latach 2004-2021</u>	49